

జయజయ శంకర

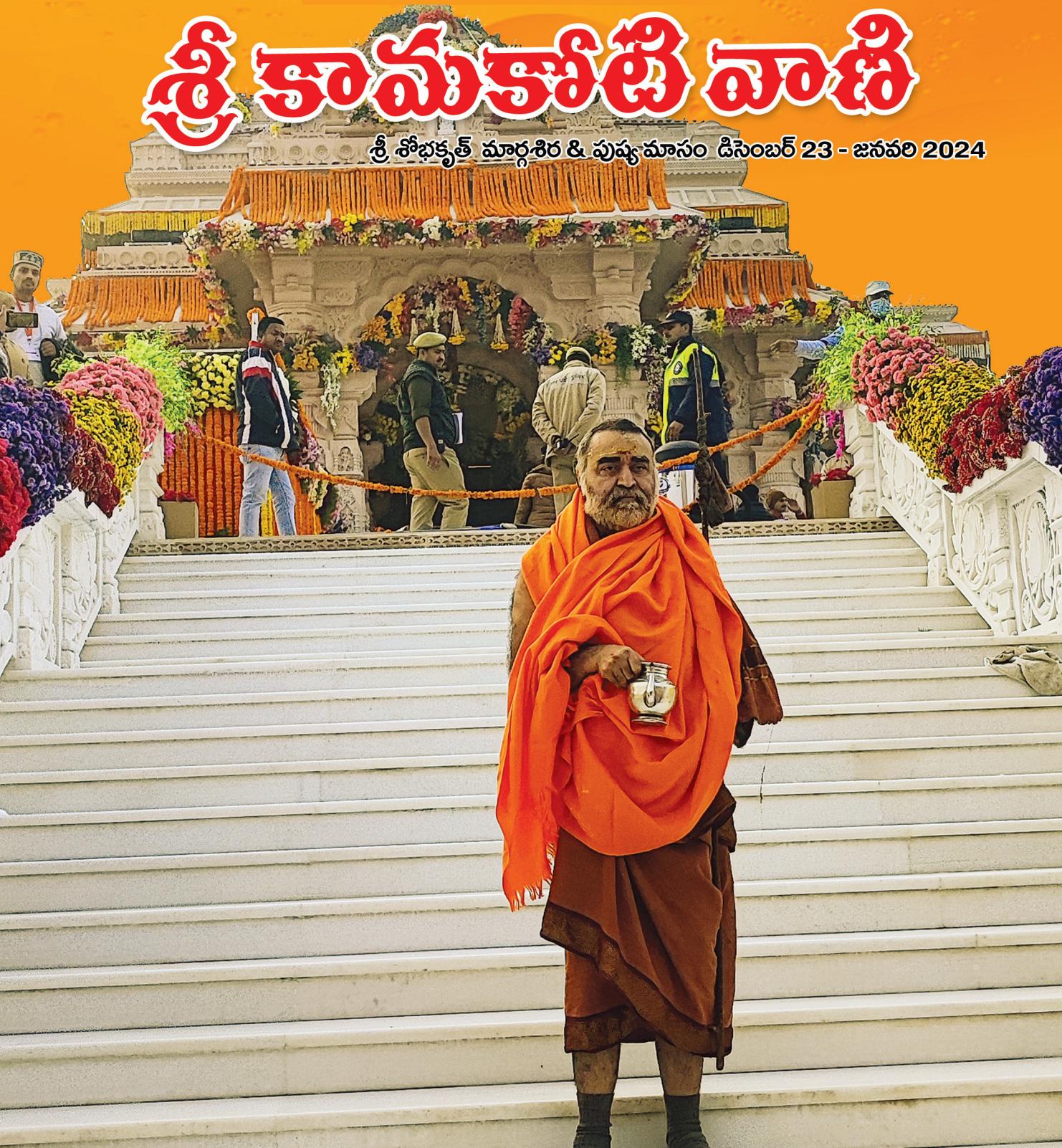

పారపార శంకర

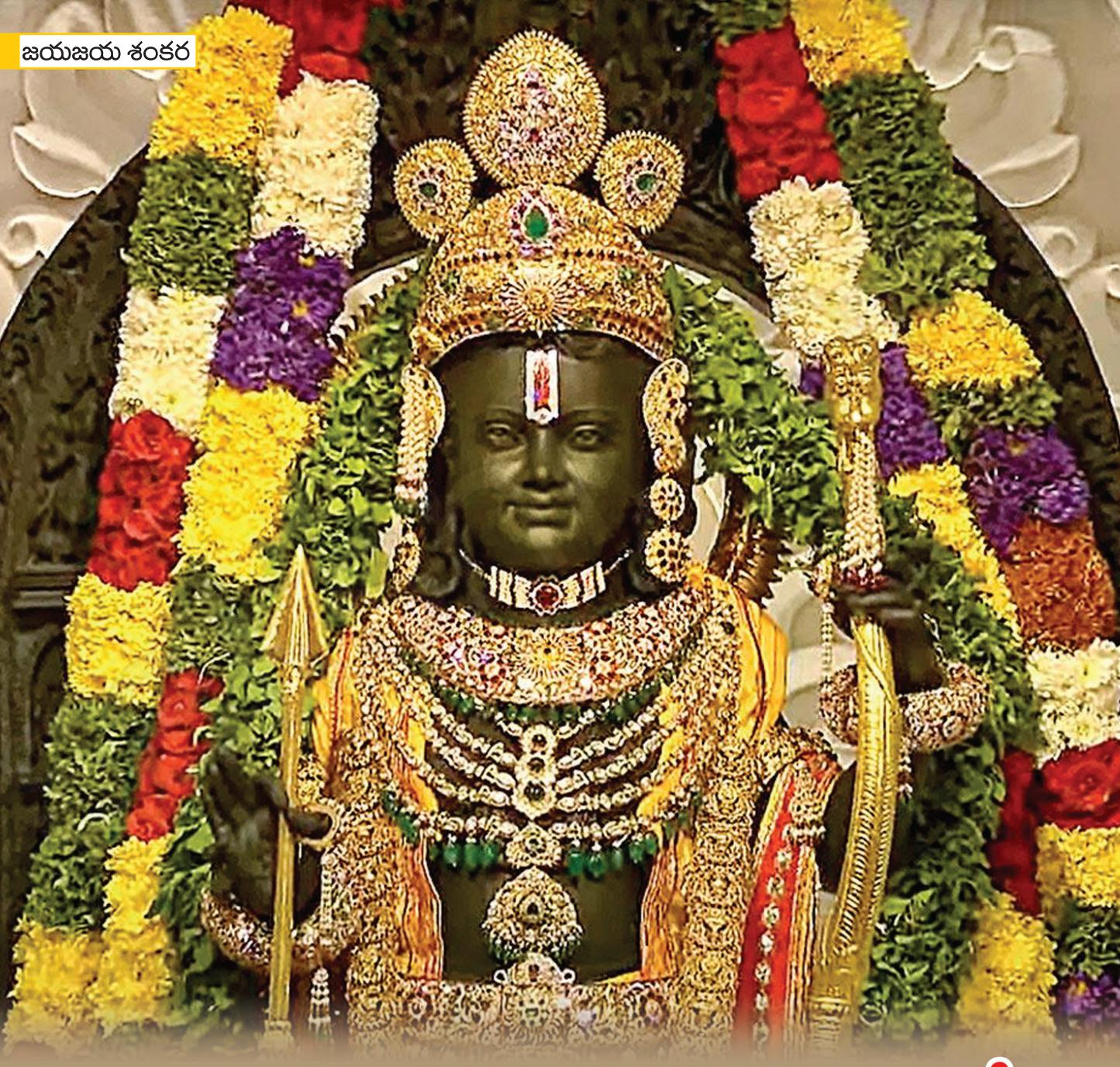
సంపుటి : 2 సంచిక : 5 & 6

శ్రీ కావుకోట్టి వాణి

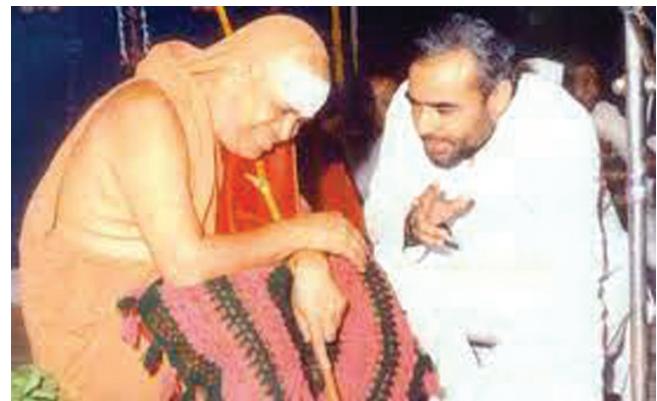
శ్రీ శోభకృత్ మార్గశిర & పుష్యమాసం డిసెంబర్ 23 - జనవరి 2024

శ్రీ కంచికామకోట్టి హిరం, కాంచీపురము

‘అయ్యెంద్ర్య రామవంబిర నిర్మణంలో
కంచి శంకరాచార్యుల
మహాత్మపూర్వకమైన కృషి’

జనవరి 22వ తేదీ 2024 భారతీయులందరికీ గొప్ప నుదినం. కోట్లాది భారతీయులు అత్యంత ఆనందంగా అయోధ్యలోని రాములవారి ప్రతిష్ఠ కార్యక్రమం తిలకించారు. ఈ అయోధ్య రాముమందిరం నిర్మాణానికి కంచి కామకోటి పీరం శంకరాచార్యుల నిరంతర కృషి చారిత్రాత్మకమైనది. 1986 - 2004 మధ్యలో శ్రీ జయేంద్రసరస్వతీ స్వామివారు నాలుగుసార్లు అయోధ్య వెళ్ళి రాములవారికి పోడశోపచార పూజలు నిర్వహించారు. వాల్మీకి రామాయణము, తులసీరామాయణము పారాయణ చేయించారు. మరుగున పదిన రాములవారి కులదేవత దేవకాళి ఆలయాన్ని దర్శించుకున్నారు. ఆ సమయంలో శ్రీజయేంద్రులవారు ఎంతో మతసామరస్యంతో ఈ విషయం పరిష్కారానికి ముస్లిం మతపెద్దలతో చర్చించారు. 'మీరు అయోధ్యలోని ఉన్న ఇతర మసీదులలో ప్రార్థనలు చేసుకోవచ్చని, మీకు మీరుగా ఈ రామజన్మభూమి ప్రాంతాన్ని ఇస్తుడం వల్ల మీకు మంచిపేరు లభిస్తుందని' వాళ్ళని ఒప్పించగలిగారు. కాని వాళ్ళలోని ఆపనమ్మకం వల్ల (ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా ఇదే పరిస్థితి

వస్తుందనే) ఈ విషయం కార్యరూపం దాల్చలేదు. అయితే ఒక సామరస్యం ఏర్పడింది. హింసాత్మకమైన సంఘటనలు ఆగాయి.

2006వ సంవత్సరంలో శ్రీ జయేంద్రస్వామివారు అయోధ్యలో రామజన్మభూమికి దగ్గరగా ఒక ఎకరం భూమిని తీసుకొని శంకరమరం నిర్మించి అక్కడ కామాక్షీ అమృతారు, రాములవారు, శంకరాచార్యులవారి మందిరాలను నిర్మించారు. అక్కడ శంకరమరంలో రెండు మహాత్మరమైన కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. మొదటిది శుక్లయజుర్వేద వేదపారశాలను ప్రారంభించారు. ఇప్పటికి 60 నుండి 70 మంది వేదవిద్యార్థులు అక్కడ శిక్షణ పూర్తిచేసుకున్నారు. రెండవది టైలరింగ్ మరియు కంప్యూటర్ ట్రైనింగ్ క్లాసెస్ పెట్టించారు. ఇప్పటికి దాదాపుగా 2000మంది స్క్రీలు (ముస్లిం యువతులతో సహా) ఇక్కడ శిక్షణ తీసుకొని స్వయం ఉపాధి పొందారు. దీనితో ప్రాంతీయంగా ఒక ప్రశాంత వాతావరణం ఏర్పడింది.

2020 అగస్టు 5వ తారీకు శ్రీ జయేంద్రులవారి జయంతి రోజున అయోధ్య రాముమందిరానికి భూమి పూజ జరిగింది. ఆ ముహూర్తానికి

శ్రీ విజయేంద్ర సరస్వతీ స్వామివారు కాంస్యఫలకం, రెండు ఇటుకలు, ఐదు బంగారు కాయిన్ జయ, నంద, భద్ర, పూర్ణ, ధిక్త అని వాస్తు కారకు పెట్టబడేవి, అయుతచండి జరిగిన జలంతో అభిషేకం చేసి, శంఖుపాణివినాయకుడి దగ్గర పూజ చేయించి, నవరత్నాల వేసిన శంఖమును, కామాక్షి అమృవారి ఆలయం, ఏకామ్రునాథస్వామి ఆపువృక్షం, శ్రీమరంలోని వకుళవృక్షం దగ్గర నుండి సేకరించిన మట్టిని భూమిపూజకు పంపించారు. ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే అయోధ్య రామజన్మభూమి ట్రస్టువారు శంకుస్థాపనకు అన్ని ఏర్పాట్లు చేసుకున్నప్పటికీ పూజకు అవసరమైనవి ఈ వస్తువులు ఏమి వారి దగ్గర లేవు. అప్పుడు న్యాస్ చైర్మన్ గోపాల్ దాస్ గారు ‘వారు ఎంత దూరంలో ఉన్నా ఇక్కడికి అవసరమైనవి అన్నీ వారికి తెలుసు’ అని వ్యాఖ్యానించారు. స్వామివారు పంపిన ఈ వస్తువులతోనే భూమిపూజ జరిగింది.

లలితోపాభ్యాసంలోని 39, 40 అధ్యాయాలలో సంతానం కోసం పరితపిస్తున్న దశరథమహారాజుకు అమృవారు కలలో దర్శనమిచ్చి కామకోపం వెళ్ళి కామాక్షి అమృవారి దర్శనం చేసుకోమని చెప్పినట్టు శ్లోకాలు ఉన్నాయి. 12వేల మైళ్ళు ప్రయాణం చేసి దశరథులవారు అయోధ్య నుంచి కంచి చేరుకుని కామాక్షి అమృవారిని స్తుతించారు. ఆ సంధర్ఘంలోనిదే దశరథ మహారాజ కృత కామాక్షి స్తోత్రం. దశరథుని భక్తికి మెచ్చి, అమృవారు దర్శనమిచ్చి ‘చత్వారంతే జనుష్యంతి మదంశా అంటూ, నలుగురు కుమారులు, నా అంశతో కలుగుతారు’

అని ఆశీర్వదించింది. అలా అమృతార్థ అనుగ్రహంతో రామలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులు కలిగారు. ఈ విధంగా ఉత్తరాన ఉన్న అయోధ్యకు, దక్షిణాన మరొక చివరనున్న కంచికి మధ్య రాములవారి ఆవిర్భావానికి ఒక బీజం ఉంది. అందుకొరకే శ్రీవిజయేంద్ర స్వామివారు అయోధ్యలోని భూమిపూజకు కంచి నుండి మట్టిని పంపించారు.

2023వ సంవత్సరం విజయేంద్రస్వామివారు కాశీలో చాతుర్యాన్యంలో ఉన్న వ్యాపార రామజన్మభూమి తీర్థక్షేత్ర ట్రస్ట్ అధికారులు స్వామివారిని దర్శించుకుని రాములవారి విగ్రహప్రతిష్ఠ కార్యక్రమం ఎలా చేయాలో

ఆదేశించమని ప్రార్థించారు. స్వామివారు చెప్పినవన్నీ సక్రమంగా ప్రాసుకొన్నారు. యాగశాలకు ఏర్పాటుకు భూమిని కూడా కంచిమరం నుండి పంపిన పండితులు నిర్మయం చేశారు. చేయవలసిన హోమాలు, ఏ బుత్స్విక్కుల చేత చేయించాలి అనే ముఖ్యవిషయాలు స్వామివారే నిర్ణయించి, గంగాశ్వరశాస్త్రిధావిద్గారు, లక్ష్మీకాంత్ దీక్షిత్గార్ల ఆధ్వర్యంలో జరగాలని చెప్పారు. 2023 అక్టోబర్లో దసరా నవరాత్రిల ముందు అయోధ్య చేరుకున్నప్పుడు మహాలయపక్షాలలో శస్త్రహతచతుర్భాషి నాడు శ్రీస్వామివారు రామజన్మభూమి ఉద్ఘమంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారి కొరకు సరయునది ఒడ్డున 1000వేల దీపాలు పెట్టాలని నిర్ణయించి స్వయంగా వారే మొదటి దీపం వెలిగించారు. సాఙ్కాత్కు శంకరాచార్యులవారు ఈ విధంగా చేయడం

రామభక్తుల ప్రాణత్వాగం మరువలేనిదనడానికి నిదర్శనం.

నవరాత్రిల పూర్తి అయ్యాక ఏకాదశి నాడు రాములవారి అర్పన పూజలు చేశారు. గర్భగుడిలోకి వెళ్లి అప్పదిక్కులు, ద్వాదశరాతులు, 27నక్కతాలను పూజించి, వాస్తు, ముహూర్త, చైతన్య పరంగా పూర్తి అనుకూలంగా ప్రతిష్ఠ జరగడానికి దేవతలను ప్రార్థించారు.

జనవరి 21వ తేదీ రామప్రతిష్ఠ ఒకరోజు ముందు శ్రీ విజయేంద్ర సరస్వతీ స్వామివారు పైపురాబాద్ స్కందగిరి శ్రీమరం శిబిరంలో ఉదయం 3.30 గం॥లకు మహాత్రివర నుండరీ సవేత చంద్రమాళ్ళశ్వరుని అభిషేకం, త్రికాల పూజలు ముగించుకొని 7.30ని॥ బయలుదేరి అయోధ్య చేరుకున్నారు. ముందుగా శ్రీ స్వామివారు నేరుగా శ్రీరాముని కులదేవత అయిన దేవకాళి మందిరాన్ని

నందర్శించి పూజలు నిర్వహించి, అనంతరం శంకర మతాన్ని చేరుకున్నారు. అక్కడ ఆయనకు భయ్యా జోపి ఆహోనం వలికారు. అక్కడ రామ షడాక్షరి పెంచామాలు జరిగిన రామ సన్మిధిలో ఆయన కలశాభిషేకాన్ని నిర్వహించారు. అనంతరం శ్రీ విజయేంద్ర స్వామివారు అయోధ్య శంకర మరం వెబ్సైట్ డబ్బు.డబ్బు.డబ్బు.కంచిమర్తాయోధ్య, ఇన్నను ప్రారంభించారు.

రామజన్మభూమిపుంచి చేరుకున్న స్వామివారికి రామజన్మభూమి తీర్థక్షేత్ర

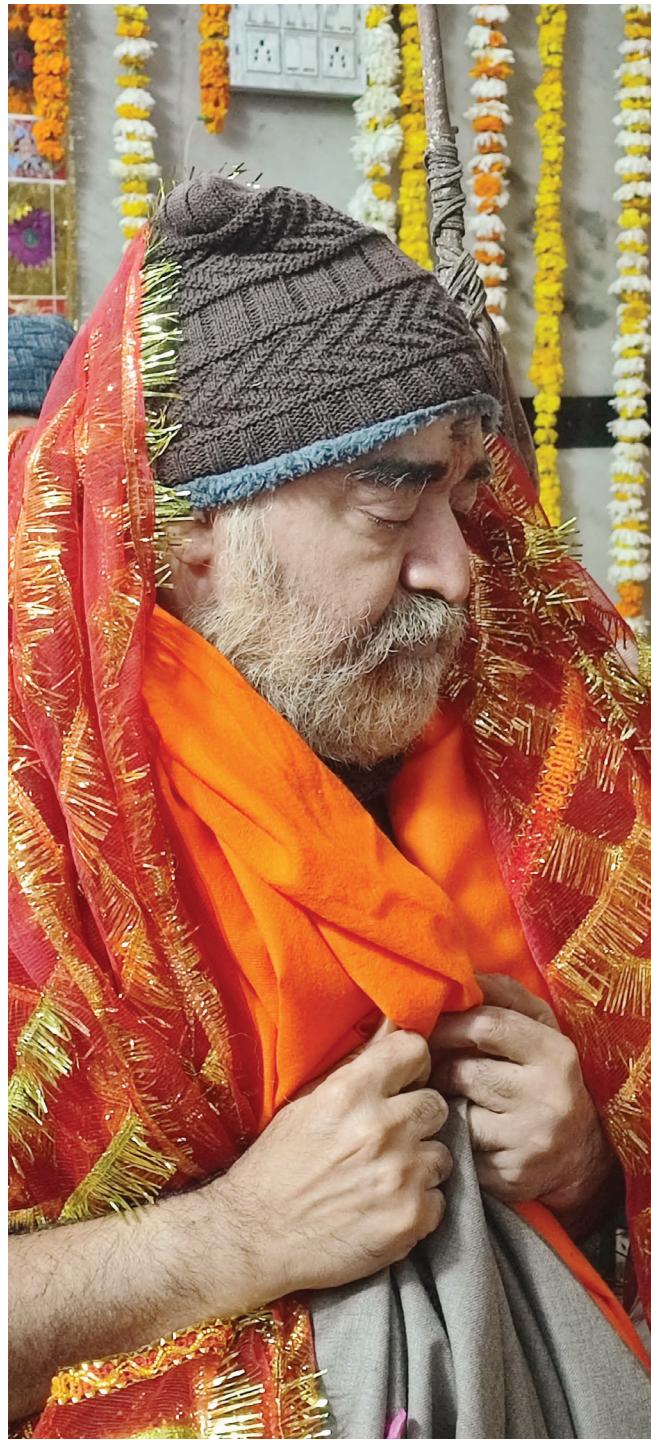

ఉన్న కోశాధికారి శ్రీ గోవింద దేవ జీ మహారాజ్, శ్రీ జ్ఞానేశ్వర్ ద్రావిడ్, శ్రీ లక్ష్మీకాంత్ దీక్షిత్, ఇతర వైదిక పండితులతో పూర్ణకుంభ స్వాగతం పలికారు. యజ్ఞశాలలో కలయిదిగిన స్వామివారు ప్రధాన కలశానికి, అప్పదిక్యాలక కలశాలు, ఉపకలశాలకు మంత్రోచ్చారణలతో పూలను సమర్పించారు. శ్రీరామునిషై ప్రత్యేక మంత్రాలతో కలశపూజ పూర్తి చేశారు. ఆక్కడ నుండి పూజల్తే స్వామివారు మహామంటపం, అర్ధ మంటపం సందర్శించి, తర్వాత గర్భగృహానికి వెళ్లారు. స్వామివారికి ఉన్న కోశాధికారి గోవింద దేవ గిరీజీ మహారాజ్, కార్యదర్శి చంపత్తిరాయ్ ఆహ్వానం పలికారు.

గర్భాలయంలో బాలరాముడి విగ్రహానికి నేత్రోస్నీలనం స్వామివారి సమక్షంలో జరిగింది. లలాటం నుంచి పాదాల వరకు బీజాకూరాలతో, మంత్రాలతో, శ్లోకాలతో పురుషసూక్త విధానంతో, అంగన్యాస, కరన్యాసాలతో స్వామివారి చేతులమీదుగా రాములవారి విగ్రహానికి శక్తి వినివేశం జరిగింది. శ్రీరామ యంత్రం విగ్రహం క్రింద పెట్టారు. (విగ్రహం కింద మొత్తం మూడు శ్రీరామ యంత్రాలు పెట్టారు. ఉన్నవాళ్ళు ఒక యంత్రం, తెనాలి నుండి ఒక రామభక్తుడు కోట్ల రామజపం చేసి తెచ్చిన యంత్రం, మరొకటి స్వామివారు మరం

నుండి తీసికెళ్ళినది.) విగ్రహానికి బాలకూరామ్ అని పేరు పెట్టి, ఇంకా గొప్ప చైతన్యము, పరిపూర్ణత రావడానికి రెండు చెపులలో మంత్రాలు చెప్పారు. శ్రీచంద్రమాళీశ్వరస్వామి దగ్గర నుండి తెచ్చిన చందనం లలాటం, వక్కస్తలం, పాదాల వద్ద అలంకరించి, అక్కడ బంగారు రూపులు పెట్టి పూజలు చేసి ఆ బంగారు రూపులను అక్కడి భ్రాహ్మణుల అందరికీ మరం తరపున బహుకరించి, వారిని సన్మానించారు.

వధిగ్రాముల బంగారు డాలర్‌పై ఒకవైపు రామవట్టాభిషేకం, మరోవైపుకు బలం విష్ణుః ప్రవర్ధతామ్, శ్రీరామ శరణం మమ, జనసీ జన్మభూమిశ్చ స్వరూదపి గరీయశే, 22-1-2024 అని తేదీ ముద్రించారు. అలాగే ప్రత్యేక శాలువాలపై రామమందిరం, శంకరాచార్యులవారు, ప్రతిష్ఠతేదీ ప్రింట్ చేయించారు. ఆ డాలర్ మరియు శాలువాతో బుఱ్ఱికులను ప్రుస్తీలను ఇంకా

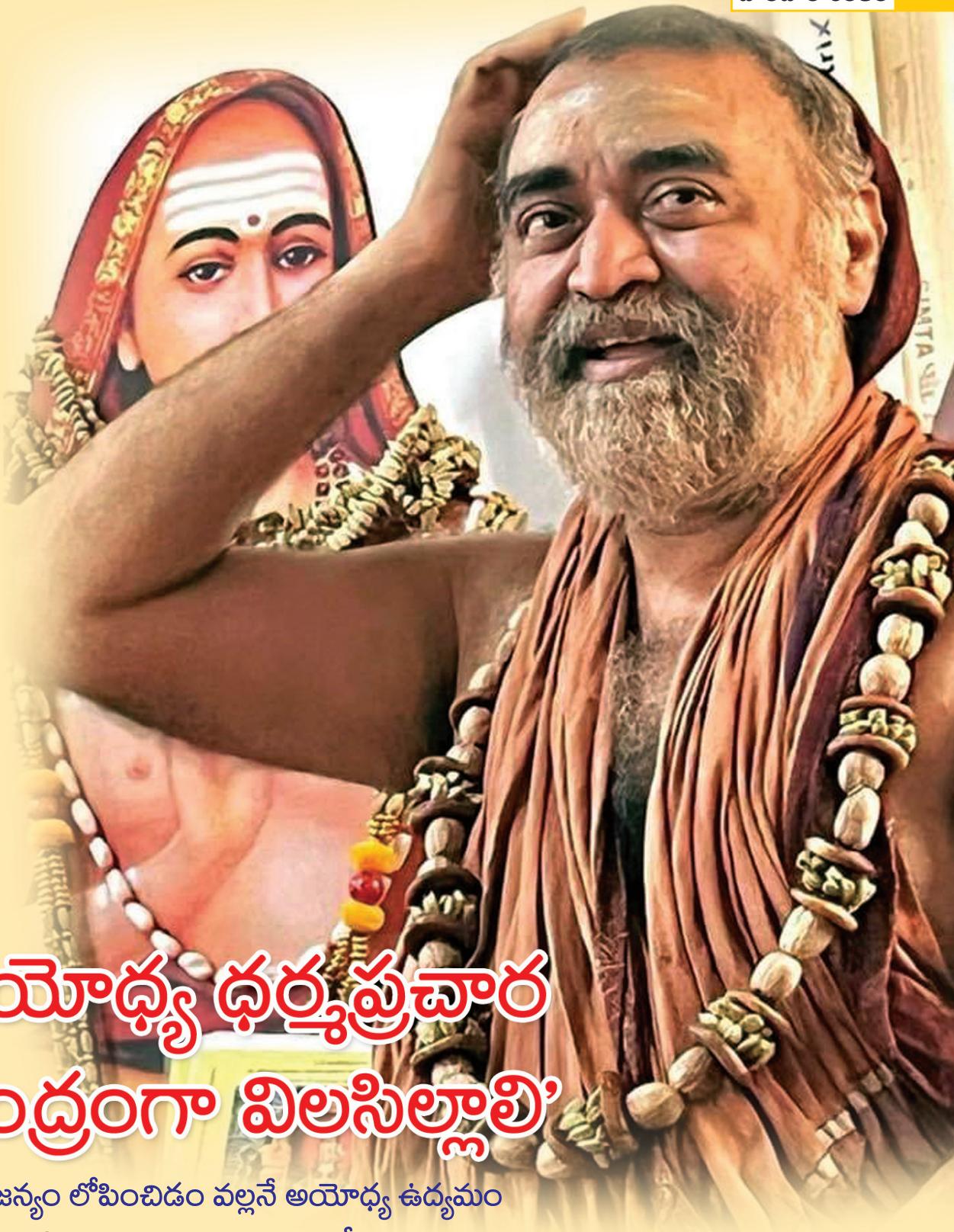
ముఖ్యమైనవాళ్లను స్వామివారు కంచిపీరం తరఫున ఘనంగా నన్నానించారు. ఈ సందర్భంగా దేశానికి సురక్ష, సుఖిక్ష, ప్రజలకు సువిధ కలగాలని ఆశీర్వదించారు.

రాత్రి 9గం॥ తిరిగి స్వందగిరిలోని శ్రీమరం శిబిరానికి చేరుకున్నారు. భక్తులు ఆనందోత్సాహాలతో, సువాసినులు హారతులతో స్వామివారికి ఘనంగా స్వాగతం పలికారు.

22వ తేదీ ఉదయం స్వామివారు చంద్రమాళీశ్వరుని అభిషేకం, రెండు కాలల పూజ పూర్తిచేసుకుని, మరంలో విశేషపూజలు, రామపుడాక్షరీ హోమం, శ్రీసీతారామకల్యాణం చేయించి, అయోధ్యలో విగ్రహాప్రతిష్ఠ ముహూర్త సమయానికి రాములవారికి అభిషేకం చేశారు. రాములవారి ప్రతిష్ఠ కార్యక్రమం తిలకించి శ్రీస్వామివారు ఆనందభరితులయ్యారు.

ఆపదామపూర్ణారం దాతారం సర్వసంపదాం ।

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహం ॥

‘అయోధ్య ధర్మప్రవార కేంద్రంగా విలసిల్మాలి’

సాజన్యం లోపించిడం వల్లనే అయోధ్య ఉద్యమం
అలాంటి ఉద్యమాల అవసరం మళ్ళీ రాకూడదు
సనాతన ధర్మంపై దాడి దురదృష్టకరం

విగ్రహాధనకు హిందూ మతంలో ఎంతో ప్రాశస్త్యం ఉన్నది. ప్రతి చైతన్యానికి మన పూర్వీకులు ఒక రూపం ఇచ్చి పూజించారు.. విఘ్నులు హరించే విఘ్నహర్తగా వినాయకుడి రూపం, జ్ఞానానికి రూపంగా సరస్వతి.. ఇలా అనేకానేక రూపాలను కల్పించారు. కాని భర్తానికి రూపం ఇస్తే శ్రీరాముడిలా ఉంటుందన్నది ఏకాభిషాయం... అందుకే వాల్మీకి మహర్షి రామాయణంలో సకల గుణాభిరాముడిని మనకు పరిచయం చేస్తారు. అరిషద్వర్గాలను అధిగమించి, సత్యాన్ని, ధర్మాన్ని అనుసరించే ఒక వ్యక్తిత్వమే శ్రీరాముడు. అందుకే, ఆయనను ‘రామో విగ్రహాన్ ధర్మః’ అంటూ అభివర్ణించారు. రాగద్వేషాలకు అతీతమైన, సార్వజనీనమైన, సర్వవ్యాపకమైన, సర్వాత్మభావన - ఏకాత్మ భావనతో కూడిన ధర్మానికి పోతపోస్తే శ్రీరామచంద్రుడు అపుతాడు అంటారు కంచి కామకోటి 70వ పీఠాధిపతి, జగద్గురువులు శ్రీశ్రీ విజయేంద్ర సరస్వతి స్వామివారు. అయోధ్యలో బాలరాముని విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపన సందర్భంగా ‘జాగృతి’కి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో వారు రాముడు, భారతీయత, ధర్మంతో సహి పలు అంశాలను విశదికరించారు.

ప్ర: భారతీయతపై శ్రీరాములవారి ప్రభావం ఎంతటిది? మీ అభిభాషణం ద్వారా మా పారకులకు తెలియజేస్తా స్వామి ?

జ: అందరూ కూడా రాములవారి పేరు పెట్టుకుంటారు. ఉత్తర దక్షిణాలు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలు, వర్గాలు అని తేడా లేకుండా అన్ని ప్రాంతాల్లో భక్తులు ఉన్నారు. వెనుకబడిన ప్రదేశమని మనం అనుకునే సమాజంలో కూడా రామభక్తి ఉంది. ఆ పేరు మంచి విలువలను, ఆదర్శాలను, శక్తి సామర్థ్యాలను ప్రసాదిస్తుందని

నమ్మకం. దాన్ని సదుపయోగం చేసుకోవాలి. స్వీయనియంత్రణ మన భారతీయ ధర్మం నేర్చుతుంది. మనప్య జాతిలో సెల్వ్కంట్రోల్ ఆనేది ఏ పని ఎంతవరకు చెయ్యాలో అనే సైతిక విలువలను నేర్చుతుంది. ఈ విలువలను కోల్పోకుండా కాపాడుకునేదుకు ప్రతి ఒకరూ దానికి లామినేషన్లా ఒక ఆచాదనను సృష్టించుకోవాలి. ఆదర్శమానవ జీవితమన్నది ఆచరణీయ, ఆదరణీయ భారతీయ ధర్మం. అందరికి అనందాన్ని కలిగించే ధర్మం. అటువంటి ధర్మానికి ఆదర్మం శ్రీరాముడు.. అందుకే రామో విగ్రహాన్ ధర్మః అన్నారు. భారతీయత, సనాతన సంస్కృతి రెండూ ఒకటే.

విగ్రహాధనః

ఈ మధ్యకాలంలో కొందరు విగ్రహాలను నిగ్రహం చేశారు. మన ధర్మంలో విగ్రహాధన అనేది చాలా ముఖ్యం. జడంలో చైతన్యాన్ని నేర్చించి మన ధర్మం. చైతన్యంతో కూడిన మనములు జడంగా ఉండకుండా స్పందించాలి. పేదరిక నిర్మాలన, వైద్య, వ్యద్ధసేవ, కుటుంబాన్ని బాధ్యతతో చూసుకోవడం నేర్చుకోవాలి. ఇది కేవలం జాతీయత కాదు నాగరికత.(నాగరికత అంటే సివిలైజేషన్)

భారతీయత అంటే వ్యక్తులను చూడడం కాదు వ్యక్తిత్వం చూడాలి. అలా చూసినప్పుడు రాములవారి చరిత్ర అనేది ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నింపుతుంది. వినయం విధేయత, వివేకములతో కూడిన విక్రమం చూపించారు కనుకనే సమస్త మానవాళికి ఆయన చరిత్ర స్మార్తిదాయకం.

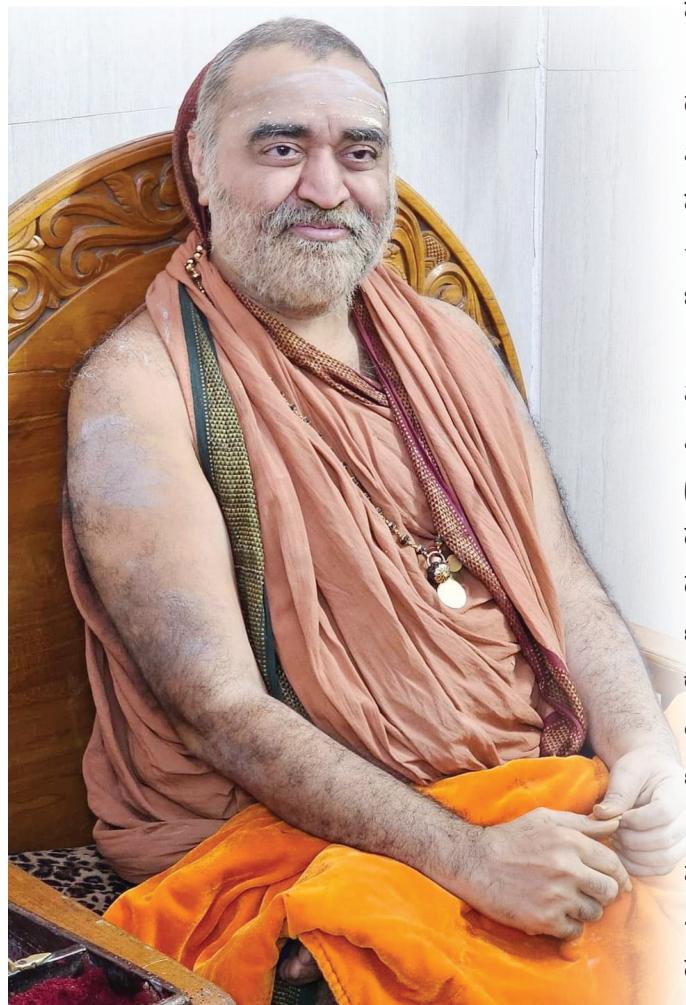
గర్వరహిత, గౌరవసహిత జీవనం గదుపుతూ కర్మ, జ్ఞాన, భక్తి మార్గాల త్రివేణిగా ఉండేవారు. మహర్షులను కలిసినప్పుడు ఆయనది జ్ఞాన మార్గము. శబరి వంటివారితో కలిసినప్పుడు భక్తి మార్గం. అమాత్య వర్గంతో కలిసినప్పుడు కర్మ మార్గం. ఇలా రాములవారి భావాలు భారతీయులను ప్రభావితం చేస్తాయి.

ప్ర: అయోధ్య పోరాటం నుంచి, చరిత్ర నుంచి నేటితరంవారు, భవిష్యత్తీతరాలవాళ్ళు ఏమి చూడాలి, ఏమి నేర్చుకోవాలి? ఏలా స్వార్థి పొందాలి?

జి: సంఘ శక్తి అనేది మనకు ముఖ్యమైనది. సర్వారు నిర్మాణం, రెండవది సమాజ నిర్మాణం, మూడవది శాస్త్ర నిర్మాణం.

సర్వారు నిర్మాణం :

ఆ మూడు నిర్మాణాలలో సర్వారు వ్యవస్థీకృత నిర్మాణం జరుగుతోంది. కేంద్రానికి, రాష్ట్రాలకూ మధ్య సంబంధాలు చాలా ముఖ్యమైనవి. సరిహద్దులు, రక్షకదళాలు సప్తాంగం, ఆరోగ్యానికి అష్టాంగం, పూజలకు హంచాంగం అని అంటుంటారు. మనది ప్రజాతంత్రం కనుక ప్రతి వ్యక్తి ముఖ్యం. సప్తాంగాలలో కూడా వికాసం కావాలి. ఈ విషయాలలో మనం ఎక్కుడ ముందున్నామో, ఎక్కుడ వెనకున్నామన్నది వ్యక్తులు తెలుసుకోవాలి. సర్వ సమాజాల మధ్య సౌజన్యానికి విదేశీ నీతి, భద్రతతో, రక్షణలో ఉండేందుకు దేశీయ అవసరం నీతి అవసరం.

సమాజ నిర్మాణం:

వర్గానికి, వ్యక్తికి విబేధాలు ఉన్నప్పటికీ, కుటుంబమనేది అత్యంత ముఖ్యమైనది. అదే సమయంలో మన పరిసరాలు, వాతావరణం కూడా అంతే ముఖ్యం. ఇవాళ రేపు ప్రతి చోట సిసిటివిలు పెడుతున్నారు. దానికన్నా కాంటార్టిక్, కల్చర్, కాన్ఫిడెన్స్, టాలరెన్స్, టాలెంట్, వాల్యూస్ అన్న సిసిటివిలు ఏర్పాటు కావాలి.

శాస్త్ర నిర్మాణం:

మందిరాలు, ధర్మసంస్థానాలు, వేదపారశాలల ద్వారా శాస్త్రం ప్రచారమైంది. అలాగే, గురుకులం వంటివాటి ద్వారా ఆధ్యాత్మికి విద్యావిధానం ప్రచారం అయింది. భగవద్గీతలో చెప్పినట్టుగా వేదాన్ని శాస్త్రాన్ని, బ్రిడిషినల్ ఆర్ట్ అండ్ మూర్జిక్ ని ప్రచారం చేయాలి. ఈ నేపద్యంలో శబ్దం, భావార్థం, పరమార్థం అన్ని ముఖ్యం.

అయోధ్య పోరాటం:

పోరాట నేపద్యం - సౌజన్యం, శాస్త్రంను గౌరవిస్తున్న, ఆచరిస్తున్న నమ్మితున్న అనుసరిస్తున్న మనుషుల సంఖ్య తగ్గటం, సరైన ప్రభుత్వ స్పుందన లేకపోవడం వల్ల జరిగింది.

లోకంలో భారతదేశము, సాతసభర్యం గురించి సరైన అవగాహన లేకపోవడం, విదేశీయులు దీనిని ఒక రాజకీయ, వ్యాపార కేంద్రంగా వాడుకోవడం నేటి దుస్థితికి కారణాలు. విదేశంతో ఎంతమేరకు సంబంధం ఉండాలో అంతమేరకు ఉండాలి. ఆ సంబంధం సరిగ్గా ఉండాలి. ఆత్మినిర్భర్మ భారతీను తయారుచేయాలి. అప్పుడు ఇలాంటి పోరాటం అవసరం ఉండదు.

మనదైనది మన దగ్గరే ఉండాలంబే నిత్యానుష్ఠానం (నిత్యపూజ) ముఖ్యం. భక్తి అనేది ఈవెంట మేనేజ్మెంట్ కాకూడదు. కుటుంబ విలువలు, నిజాయితీగా పని చేయడం, దేశభక్తి, దైవభక్తి ఇక్కడి ప్రజలకు ముఖ్యంగా ఉండాలి. అప్పుడు ఈ 140 కోట్ల జనాభా ఉన్న దేశాన్ని కాపాడటం తేలిక అవుతుంది. భాష, ఆచారం ఏదైనప్పటికీ దేశం విషయంలో భారతీయ సంస్కృతి విషయంలో అందరూ ఐకమత్యంతో వ్యవహారించాలి. పోరాటమనేది చట్టం, న్యాయ, రాజకీయ స్థాయిల్లో జరిగింది. అవగాహన లేకపోవడం, భీతి, అసంతృప్తి, అత్యార్థ, విదేశాల జోక్యం ఇవన్నీ దేశాన్ని ప్రజలను బలహీనం చేశాయి.

ఏదే కారణాలతో పోరాట పరిస్థితి వచ్చిందో అటువంటి పరిస్థితులను నివారించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలి. సమాజాన్ని శక్తిమంతం చేయాలి. ప్రతి మనిషి కూడా తన స్వార్థంతో పాటు దేశసంక్లేషం గురించి ఆలోచించి సహాయ సహకారం, సహామతి,

వికమతి అందించాలి. 'సహమతి' చేయడానికి 'సన్మతి' కావాలి.

**ప్ర: అయోధ్య ఉద్యమంలో కంచి పీరం, జయేంద్ర స్వాముల
వారి పాత్ర, కంచికి అయోధ్యకు అనుబంధం?**

జ. శ్రీ జయేంద్ర సరస్వతీ స్వామివారు మొదటి నుండి కీలకపాత్ర పోషించారు. పాతభవనంలో దర్శనానికి అనుమతి తెప్పించడంలో స్వామివారు పోషించిన పాత్ర ముఖ్యమైంది. ప్రత్యక్ష, అప్రత్యక్ష రూపంలో వారు అనేక కార్యక్రమాలు చేశారు. ధారిక అనుష్ఠానాలు చేయించారు. దాని కోసం యాత్రలు ఎక్కువగా చేశారు. అవగాహన ప్రచోదన, ఉద్ఘోధన సదస్యులు, ప్రోత్సాహక సదస్యులు, శాంతి సదస్యులు, హిందువులు, ఇతర విశ్వాసాల వారితో సౌజన్య సభలు నిర్వహించారు. రామ జన్మభూమి అనేది రావాలి, వస్తుందనేది వారి ఆశయం, అభిప్రాయం. ఆ నమ్రకం మేరకు అయోధ్యలో కంచి మరాన్ని ఆనాడే స్థాపించారు.

1986 ఫిబ్రవరి ఉద్ఘాటన కోసం ఉద్యమం ప్రారంభం చేసినవారు మన స్వామివారే. కంచిలో పెద్ద స్వామివారు (పరమాచార్య) ఉండే వారు. వారితో మేము కూడా అక్కడే ఉన్నాము. రాములవారికి భత్ర, చామరాలను విమానంలో మహాస్వామివారు పంపించారు. అప్పుడు ప్రయాగలో ఉన్న జయేంద్రస్వామివారు ఆ భత్రచామరాలను రాములవారికి సమర్పించారు. కంచి పరమాచార్యులు శ్రీ జయేంద్ర సరస్వతి స్వామివారిచే అయోధ్యరాములవారికి మొదటిపూజ చేయించారు. ఆ సమయంలోనే అడియబళంనీలకంఠ దీంజీతలుగారు, మండకుళత్తరు రామూర్ణి శాస్త్రిగారి చేత వాల్మీకి రామాయణం, తులసీరామాయణం పారాయణ చేయించారు.

2023 అక్టోబర్లో మేము అయోధ్యలో నవరాత్రికి ఉన్నాం. ఏకాదశిరోజున స్వామివారిని దర్శించుకొన్నాం. అది శక్తి పీరం కనుక నవరాత్రి అక్కడ గడిపాం. పంచభూత శక్తి పీరాలలో పృథివీ(మట్టి) క్షేత్రం అయోధ్య, అయోధ్యాదిషు పీరేషు పృథివ్యాదిషు అనుక్రమాత్మి॥ సౌభాగ్య చింతామణిలో (శ్రీవిద్యా గ్రంథం) ఈ ప్రస్తావన ఉంది. (ఈ గ్రంథం ప్రకారమే కంచి అమృవారి పూజలన్నీ చేస్తారు) అక్కడ ఇక్కొకు వంశీయుల కుల దేవత గుడికి కూడా వెళ్లాం. (హిందు, ముస్లింలతో చర్చలు జరిపినప్పుడు జయేంద్రస్వామి కూడా వెళ్లారు.) రాముని దైవంగా మనం పూజిస్తున్నాం. కానీ ఆయన పూర్వీకులకు కూడా ఒక కులదేవత ఉంది. ఆ అమృవారే దేవకాళి. మేము ఆ ఆలయాన్ని కూడా సందర్శించాం. శ్రీ జయేంద్రస్వామి సంకల్పము, ప్రకల్పము మందిర నిర్మాణం ద్వారా పరిపూర్ణమవడంతో అందరికి సంతోషం కలుగుతున్నది.

ప్ర: సనాతన ధర్మం పై దాడితో సాధారణ హిందువు బాధపడుతున్నాడు.. మీరు ఎలాంటి సాంత్వన ఇస్తారు?

జ: దురదృష్టం. దేశ దుష్టితి కూడా. ‘ఏతి జీవంతమానందః, నరం వర్ష శతాదపి’ అంటారు. ఈ పరిస్థితి నుంచి మనం బయట పడతాం. అందుకు మనకు ఆత్మవిశ్వాసం, ఈశ్వరుని మీద నమ్మకం, ప్రజల మధ్య పరస్పర సహకారం కావాలి. ఈశ్వర వచనంపై నమ్మకం పెట్టాలి. సుస్థిరమైన సుఖానికి స్థిరమైన చర్య కావాలి. ధర్మంపై విశ్వాసాన్ని పెంచుకోవాలి.

సనాతన ధర్మంపై దాడి అంటే నేతలు, దాతలు కూడా ధర్మ ప్రశారం వేయాలి. దానిని క్షేత్ర స్థాయినుంచి ప్రారంభించాలి. గ్రాన్ రూట్ లెవెల్ నుంచి మైక్రో ఛారితీ జరగాలి. చిన్న గుళ్ళల్లో కూడా ధూపదీప వైవేద్యాలు, చిన్న చిన్న పొందులు, యాగాలు జరుగుతూ ఉండాలి. ‘యజ్ఞోదానం తపశ్చైవ పాపనాని మనీషినాం’ అన్నారు. యజ్ఞము, దాతృత్వం, క్రమశిక్షణ ఉండాలి. ‘ఆత్మ దర్శనం’ తప్ప

మనది ‘ప్రదర్శనం’ కాదు. అన్ని మతాల మధ్య (సిఎమ్పి)‘కామన్ మాగ్నిమమ్ ప్రోగ్రాం’ జరగాలి. ఎవరైనా మంచి పని చేస్తుంటే గౌరవించడం, ఈరోజుకి సనాతన సంస్కృతిని గౌరవించడం అనేది చాలావరకూ దేశంలో ఉండి కనుకనే ఇంత శాంతి సాధ్యమైంది.

ఈ భారతీయ మత్తీలోనే మంచి స్వభావం ఉంది. దాన్ని అందరూ కలిసి కాపాడాలి. చరిత్రలో కొన్ని మార్పులు జరిగాయి. భారతదేశం తన నిజ రూపదర్శనం కోసం ఆలోచించాలి. మధ్యలో వచ్చిన మార్పులు, ఏర్పడిన ద్వేషాల నుంచి ముక్కిని పొందాలి. అందరికి ఆలోగ్యం, సుఖశాంతి కలగడానికి అందరూ ప్రయత్నించాలి, ప్రార్థన వేయాలి. సమాజవికాసానికి ప్రయత్నం వేయాలి. ప్రార్థన, ప్రయత్నం రెండూ రెండు కళ్ళ వంటివి. అదే రాములవారి సందేశం. బలం విప్పోః ప్రవర్ధతాం అనేది. సహోదరుతీ యొక్క అభివృత్తి. జనవరి 22వ తేదీ జరుగబోతున్న కార్యక్రమం సహోదరుతీ, సౌజన్యంతో కూడుకున్నది. దీన్ని మనం పోటీ కాకుండా చూడాలి. ఇది భారతదేశం

యొక్క ఆస్తి, సౌజన్యం, స్వామిత్వం, అనురాగం, బోదార్యం కూడా. ధర్మంలో, సమాజంలో, ప్రభుత్వంలో మనం చేయాల్సిన పనులు చాలా ఉన్నాయి. కనుక, సకారాత్మక ఆలోచన ద్వారా దేశం యొక్క పురోగతికి, ప్రగతిలో అందరూ కీలక పాత్ర వహించాలి.

దైర్ఘ్యమనేది మనలో వ్యాపించాలి. ఉద్దేశ్యం మంచిగా ఉండి, బుద్ధి దేవు భావం లేకుండా ఉండాలి. భగవంతుడు ఇచ్చిన గాలి, నీరూ పంచకోవాలి. ఇంకాకరి సాముకీ ఆశవడకూడదు. అధికారాన్ని పంచుకున్నాం. బాధ్యతను కూడా పంచుకున్నప్పుడే మనం పనుదైక కుటుంబాన్ని సాకారం చేయగలం. ‘ఈశావాశ్యం ఇదం సర్వం యత్నించ జగత్యాం జగత్ తేన త్యక్తేన భుంజేధాః మా గృధః కస్యస్వత ధనం’మరొకరి సాముకు ఆశవడకూడదు. మనం అధికారాన్ని పంచుకున్నాం కనీ బాధ్యతలను పంచుకోలేదు.

కృష్ణయజ్ఞేదంలో దేవానాం పూరయోధ్య అన్నారు... అక్కడ గుడి కడుతున్నారు. ఇంకా ధార్మిక విద్యా కేంద్రాలు కూడా బాగా రావాలి. ఉత్తర శక్తి - దక్షిణ శక్తి మన సంస్కృతికి కలిపి చేయాలి. అవనీ ఒకటైనప్పుడు ‘భారత మహాన్ మహత్వం మనకు వచ్చినట్లే. (మాజీ ఉపరాష్టపతి కృష్ణకాంతీగారు వచ్చినప్పుడు చంద్రశేఖర మహాస్వామివారు ‘భారత మహాన్’ అని ప్రస్తావించారు.) పంచయజ్ఞంలో వైశ్వ దేవ ప్రతినిధి కింద ముష్టి తండులం అని మహాస్వామివారు చెప్పిన పిడికెడు బియ్యం స్నేహితులాగా అందరూ కలిసి దానం, యోగదానం చేయాలి. ప్రతి గ్రామ రామాలయంలో ప్రజలు దీనిని ఆచరించి ఆశీస్సులు పొందాలి.

ప్ర: అయోధ్య ఒక అంతర్జాతీయ ఆధ్యాత్మిక కేంద్రం కాబోతోంది

కనుక అక్కడ ఎలాంటి ఏర్పాట్లు ఉండాలని మీవంటి వారు భావిస్తున్నారు?

జ: స్వాతంత్ర్యానంతరం లౌకిక విద్యలో ప్రావీణ్యం వచ్చింది కానీ ఆత్మనిర్భరం అవ్యాలేదు. అది కూడా మనం గుర్తించాలి. ఇంకా మనవాళ్ళు చదువులకు విదేశాలు వెళుతున్నారు. భారతీలో ఉన్న ధర్మ విద్యానంపుల సంఖ్య తగ్గకుండా చూసుకోవాలి. అయోధ్యలో ధర్మ ప్రచార విద్య కోసం ధర్మ విద్యా కేంద్రం ఏర్పాటు కావాలి. ధార్మిక ఉపస్థితి శిక్ష శిక్ష కేంద్రం. ధార్మిక సంశోధన ఏవం అనుభూతి కోసం ఒక ఆధ్యాత్మిక కేంద్రం ఉండాలి. విధిధ స్థాయిల్లో ధర్మ ప్రచారం కొనసాగే విధంగా ప్రతి ఆలయంలో శాస్త్రీయ పద్ధతిలో ధూపదీప నైవేద్యాలు, ఉచ్చారణ, ఉపదేశం, ఉద్దేశ్యానికి అనుగుణంగా, అయోధ్యకు అనుబంధంగా ప్రజ్జ ప్రాంతం, అవధి, పూర్వాంచల్లో కూడా ఈ కార్యక్రమాలు కొనసాగాలి. టీటిడిలో ఉన్నట్టుగా ధర్మ ప్రచార పరిపత్తు ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలి. పండా, పూజారి, పురోహిత్ కళాం యోజన ద్వారా వారికి ఉపాధి, ఉపకారం వంటి ఏర్పాటు చేయాలి. ధర్మవిద్యా కేంద్రంగా ఉండాలి. నాద నీరాజనం వంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలి.

‘హర్ పంచాయత్ మే పండిత్ హానా! హర్ మందిర్ తిరుపతి హానా!’

ప్ర: కాశీ మధురల మీద అయోధ్య ప్రభావం ఎలా ఉంటుంది?

జ: మనకు కావలసింది భావన, మిగిలినది అంతా భగవంతుని అనుగ్రహం. శాంతి భద్రతలు మనకు చాలా ముఖ్యం. కాలం, సమయం అన్నీ కలిసి వచ్చినప్పుడు సందర్భం వస్తుంది. మంచిని కోరుకుండాం.

ప్ర: హిందూ ధర్మం ఇతర మతాలకన్నా ఎలా భిన్నం?

జ: సనాతన ధర్మమనేది సార్వజనీనం, రాగద్వ్యాపాలకు అతీతం. జడం, చైతన్యం అన్నింటినీ సమానంగా చూడగలది, చూసేది, అపరిమితమైనది ధర్మం. సనాతన ధర్మం సర్వవ్యాపకం - సర్వాత్మ భావం - వికాత్మభావం. విశ్వంలోని సకల చరాచర క్రేయస్సును కోరుకునే ధర్మం మనది. సర్వే జన సుఖినోభవంతు అని కోరుకునే ధర్మం. “దేవానికి, దైవానికి మధ్య “దేశాన్ని” మరవవద్దు” ఇదే యువతకు మేము ఇచ్చే సందేశం.

భారతం విశ్వగురువు కావాలి. ఈ విశ్వానికి చక్రవర్తి కావాలి. అందుకు ఆ శ్రీరాముని అనుగ్రహం సదా ఉండాలి.

మంగళం కౌసలేంద్రాయ మహానీయ గుణాత్మనే

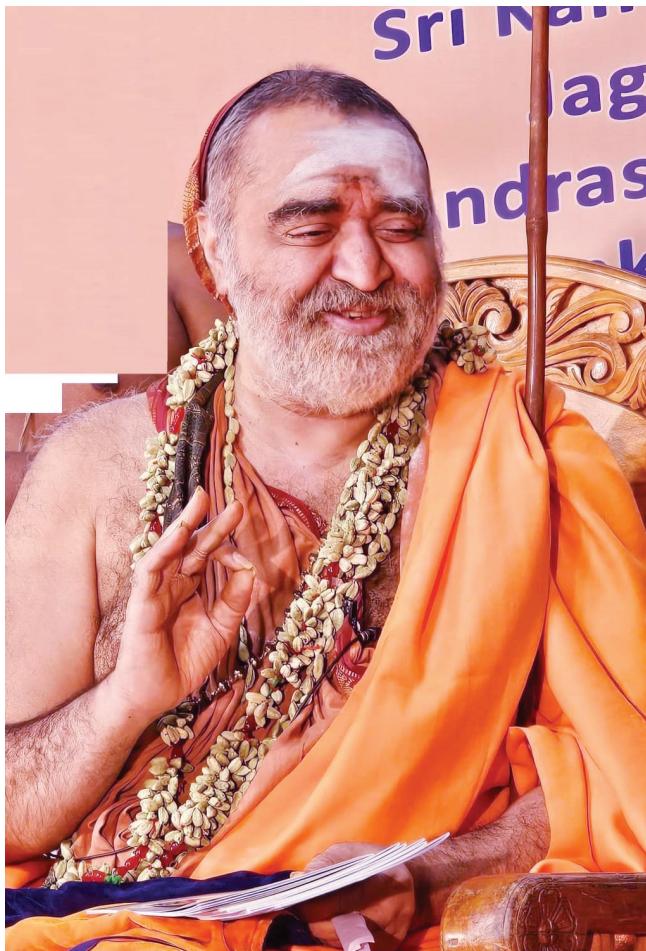
చక్రవర్తి తమాజాయ సార్వభోమాయ మంగళం

‘భక్తి సామాన్యమనిషిగా ఉన్న కన్నప్పను భక్తకన్నప్పగా మార్చింది’

సాసందమాసందవనే వసంతం ఆనందకండం హతపాపబృందమ్ |
వారాణసీనాథమనాథనాథం శ్రీవిశ్వనాథం శరణం ప్రపదే ||
కేరళరాష్ట్రంలో కాలడిలో పుట్టినటువంటి శంకరులు దేశం
నలుమూలలా పాదయాత్ర చేశారు. వారిని నంబూద్రి అని అంటారు.

ఆంధ్రదేశంలో ఇంటిపేరులాగా వాళ్ళకి ఇల్లం అని పేరు ఉంటుంది.
కేరళ నుండి కొంతమంది కంచిలోని శంకరమానికి వస్తే వారిని
శంకరాచార్యుల విగ్రహం దర్శించమని చెప్పాము. కేరళలో పుట్టిన
శంకరాచార్యులు కేదార్సాథ్, కాశీరు, ఖాట్టుండులో ఉండే పశుపతినాథ్

క్షేత్రానికి వెళ్లి కంచికి వచ్చారు. అనేక దివ్యక్షేత్రాలకు పాదయాత్రగా వెళ్లి 32 ఏళ్ళ వయస్సులోనే ఎన్నో పుణ్యక్షేత్రాలను సందర్శించారు. శ్రీశైలంలో త్రిమారాంబ అమృతారి దర్శనంచేసుకుని త్రిమారాంబ అష్టకం ప్రాశారు.

గాయత్రీం గరుడధ్వజాం గగనగాం గాంధర్వగానప్రియాం
గంభీరాం గజగామినీం గిరిసుతాం గంధాక్షాలంకృతామ్ |
గంగా గౌతమీ గర్భసంసుతపదాం గాం గౌతమీం గోమతీం
శ్రీశైలస్థలవాసినీం భగవతీం శ్రీమాతరం భావయే ||

గుళ్ళలో అవకాశం ఉన్నచోట్లు గాంధర్వగానం, సామగ్రానం పెదుతూ ఉంటారు. ‘గాంధర్వగాన ప్రియాం, గంభీరాం’ గాంభీర్యమంటే అనవసరమైన మాటలు గానీ ఆలోచనలు గానీ లేకపోవటం అని చెప్పాచ్చు. గంభీరమైన మనిషి అంటే ఎవరితో మాట్లాడని మనిషి అని నిర్వచించకూడదు. ఏనుగులాగా నిదానంగా తొందరపాటు లేకుండా ఉండటం. కుంకుమలో కలిసిన చందనం ఘనసార కుంకుమయుతాం. అలాంటి గంధాక్షతలతో అలంకృతమైన లోకమాతని త్రిమారాంబి కారూపంలో శంకరాచార్యులు స్తుతించి, పూజించారు.

శంకరులు శ్రీశైలం కొండలలో తపస్సు చేసుకున్నారని మహాస్వామి వారు ఆ స్థలాన్ని మనకు చూపించారు. ఆ విషయం ఆప్టటి ఆంద్రప్రభ పుత్రికలో ప్రచురించారు. శంకరాచార్యులవారు శ్రీశైలంలో మల్లికార్పున స్వామిని పూజించిన తరువాత అహోబీలాన్ని దర్శించుకుని కాళహస్తిశ్వర స్వామిని గురించి చెప్పు ‘భక్తిః కిం నకరోత్యహో వనచరో భక్తావతంసాయతే’ అని కీర్తించారు.

భక్తి సామాన్య మనిషిగా ఉన్న కన్నుపును భక్తకన్నపుగా మార్చింది. నేత్రార్పణేశ్వర ఆలయం తంజావురులో ఉన్నది. సహస్ర కలువపూలతో మహావిష్ణువు శివట్టి పూజించినట్లుగా అక్కడి ఐతిహ్యం. 999 తామరపూలతో అర్ఘున అయిన తర్వాత ఒక పూవు తక్కువుయ్యింది. ఆ సమయంలో మహావిష్ణువు తామరపూవు వంతి తన కన్ను తీసి పెట్టారట. అలాగే కాళహస్తిశ్వరస్వామి దగ్గర ఉండే భక్తకన్నపు తన కన్నులు కూడా ఇచ్చి ఆత్మసుమర్పణభావం చూపించారు అంటారు. భక్తిలో శ్రవణం, కీర్తనం, స్నరణం, పాదనేవనం, అర్ఘునం, వందనం, దాస్యం, సభ్యం, ఆత్మనివేదనం అనేవి ఉంటాయి. పూలు, పండ్లు, కొబ్బరికాయలు, పులిహోర, లడ్డు నివేదనం చేయడం ఇలాంటివే కాకుండా భారతదేశంలో శ్రీమత్కం అనే క్షేత్రంలో కందగడ్చో ప్రత్యేక నివేదన చేస్తారు, శ్రీరంగంలో దోసె, కంచిలో ఇడ్లీ, ఒక్కాక్కడ ప్రసాదానికి ఒక్కాక్కడ క్షేత్రంలో మహత్మం ఉంది. ఆ క్షేత్రంలో నివేదన చేస్తారు కనుక ఆ భక్త్యానికి గౌరవం. శ్రీకాళహస్తిలో ఆత్మనివేదనం ముఖ్యం.

తంజావురులోనే అవుదయార్ గుడి ఉంది. అక్కడ ఆత్మనాధస్వామి యోగాంబఅమ్మారు ఉంటారు. మాణిక్యవాసకర్ ఆ రోజుల్లో మంత్రిగా ఉండి గుడి కట్టించారు. ఆ గుడిలో మండపానికి చివర కొడంగై అని ఒక అలంకారం ఉంటుంది. అది రాతితోరణంలాగా ఉంటుంది. అప్పటి బ్రిటీష్ ఇండియా అధికారి వచ్చి తుపాకీతో తీస్తే ఆ ద్వారం తెరుచుకున్నదట. అంటే రాతితో అంత గొప్పగా ఆ శిల్పి కట్టాడని చెప్పారు. అప్పటి శిల్పకళకు అద్భుత నిదర్శనం అవుదయార్ కోయిల్. అక్కడ యోగాంబ అమృతారికి అన్నం(కుతుపె) నివేదన చేస్తారు. (యాత యాన్నం గతివసం | భూతిభృత్యం జయతి ||) అంటారు కాని యోగాంబ అమృతారికి అన్నం వండగానే ఆవిరితో చూపించాలి. అది అక్కడి విశేషం.

కొన్ని ప్రముఖమైన గుళ్ళలో స్ఫలవృక్షాలు ఉంటాయి. ఉదాహరణకి ఏకామ్రేశ్వరస్వామి మామిడిచెట్లు. వేదారణ్యం అనే ఊరు వేదాలకు ప్రచారంగా ఉన్న స్థలం. అలాగే వృక్షారణ్యం, బిల్యారణ్యం, చంపకారణ్యం అని ఊర్లు ఉన్నాయి. చంపకారణ్యంలో మన్మార్గుడి ఉంది. ఆ ఊరి పక్కనే ‘ఇరుక్కనీకి’ అనే క్షేత్రంలో జయేంద్రస్వామివారు

పుట్టారు. (ఇరుక్క అంటే చీకటి, నీకీ అంటే పోగొట్టడం.) అలా చీకటిని పోగొట్టడం అనే ఊరిలో స్వామివారు పుట్టారు. ఈ విధంగా మనదేశంలో ప్రకృతిని, ప్రత్యక్షంగా కనిపించే తల్లిదండ్రులను, లోకానికి తల్లిదండ్రులు అయిన పార్వతీపరమేశ్వరులను గౌరవిస్తాం.

స్ఫ్యాక్ట్రీ బ్రహ్మరూపా గోప్త్రి గోవిందరూపిణీ ।

సంహరిణీ రుద్రరూపా తిరోధాన కరీశ్వరీ ।

సదా శివానుగ్రహదా పంచకృత్య పరాయణా ।

పంచకృత్యపరాయణగా ఉండే అమ్మారిని మనం గౌరవిస్తాం. భారతదేశం ఒక విశ్వాసానికి సంబంధించిన దేశం. శాస్త్రం అంటే నడత, నడక, ఆనందం, ఆరోగ్యం అని మన విశ్వాసం. ‘శతమానం భవతి । శతాయుః పురుషః శతేంద్రియ ఆయుంప్యేవేంద్రియే ప్రతితిష్ఠతి’ అన్న వేదమంత్రాలలోని ఆశీర్వామనం కార్యరూపంలో సఘలం కావడానికి అనుకూలమైన ఉపదేశం కూడా ధర్మశాస్త్రం చెప్పింది. అందుకే మనదేశం యొక్క చిహ్నాలలో సత్యమేవ జయతే’ అని ముద్రిస్తారు. అది ఉపనిషద్వాక్యం. నిజం అంటే ఒక పదార్థం, వస్తువు, పాత్ర

కాదు. నిజం ఎవరి దగ్గర ఉండో వారే గెలుస్తారు అని తాత్పర్యం.

స కేవలస్య సత్యస్యవా అమృతస్యవా

జయః పరాజయోవా విద్యతే

కింతుః సత్యవా నియమ జయతే ॥’ అని శంకరాచార్యులు భాష్యంలో చెప్పారు. ‘నిజానికి’ ఓటమి ఉండదు. ఎవరి దగ్గర సత్యం ఉంటుందో వారే గెలుస్తారు. అలా సత్యాన్నేషణ మనం చేస్తూ ఉంటాం. అశుద్ధమైన అద్దంలో ముఖం కనిపించడం కష్టం. మన బింబమే ప్రతిబింబం. దర్శం లేకపోతే దర్శణంలో కనిపిస్తుంది. ఆ దర్శం అనేదే అహంకారం. అహంకారం అజ్ఞానాన్ని కలిగిస్తుంది. స్వచ్ఛమైన, నిర్మలమైన, ప్రశాంతమైన మనస్తత్తువ్యాప్తి కలిగి ఉండటం ఒకరోజులో సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు. అందుకని నిత్యం సంధ్యావందనం చేసి, దీపం వెలిగించండి, ముగ్గులు వేయండి, తులసిపూజ చెయ్యండి. హరతులు ఇష్టండి, నైవేద్యం పెట్టండి. భగవాన్నామ జపము ఉదయము, సాయంత్రం చేయండి. సుప్రభాతం రోజు చదవండి. అలాంటి దినప్రయాసు మన కుటుంబంలో పాటించాడానికి కారణం క్రమశిక్షణ, క్రమబుధి. అలాంటి జన్మ తపస్సు, త్యాగం, ఉపవాసం, మౌనంప్రతం పుణ్యం చేసి, ద్రుమపడితేనే వస్తుంది.

తల్లిదండ్రులు పిల్లలకు చిన్నవయస్సు నుండి సంస్కారాలు నేర్చించాలి. శైవవే అభ్యస్త విద్యానాం... యోవ్వనే విషయైషిణాం । వార్ధకే మనిష్యతీనాం । యోగేనాంత్యే తనుత్యతాం ॥ చిన్నవయస్సులో ఉన్నప్పుడు విద్యాభ్యాసం చేయించాలి. యవ్వనంలో సమాజహితం కోసం పనిచెయ్యాలి. శంకరాచార్యులు బ్రహ్మచారి దశలో ‘భవతి భిక్షాం దేహి’ అని కనకధారాస్తోత్రము చెప్పారని మనకు తెలుసు. అలా బ్రహ్మచారిగా ఉన్నప్పుడు భిక్షాచరణం చేస్తారు. దానివలన వాళ్ళలో ప్రేమ పెరుగుతుంది. వినుప్రత పెరుగుతుంది. చదువుకుంటూ పుణ్యం, పాపం, శాస్త్రం తెలుసుకుని గృహస్థాశ్రమంలో అడుగుపెట్టాలి. గృహస్థాశ్రమం ఉత్తమాశ్రమమని అంటారు. గృహస్థాశ్రమంలో ఉండేవారు బ్రహ్మచారికి, సన్యాసికి సేవ చేసే అవకాశం ఉంటుంది. చదువుకునే బ్రహ్మచారులకు వేదము, శాస్త్రము, సంస్కృతము, ధర్మము, భక్తి, చదువు, ప్రేమ నేర్చించే అవకాశం ఉంటుంది. దాతృనిబద్ధతతో మనపుల్లో ఔర్ధ్వార్థం పెరుగుతుంది.

అలా ధర్మంలో మనస్తత్వం కూడా ముఖ్యం. పూజలు, ప్రతాల్చి ఆచరించినప్పుడు భావార్థం ముఖ్యం. పూజలవల్ల ఆత్మవిశ్వాసం. ఆహింస, సత్యం, షైర్యం వంటి మంచి గుణాలు కలగాలి. నిరాశ ఉండకూడదు. కంపేర్ చేసుకోవడం, నేనే అన్నీ అనుకోవడం, నాకే అన్నీ తెలుసు అనుకోవడం కాకుండా సర్వార్థభావన ఉండాలి.

అన్నింటిలో మనం పరమాత్మని చూడాలి. అంతటా సమాన ప్రేమను చూపించాలి.

గుడికి వెళ్లినప్పుడు తల్లిదండ్రులు పదిరూపాయలు దక్కిణ ఇచ్చినా, పిల్లల చేత కూడా చేయించాలి. ఈ విధంగా ధర్మాన్ని చిన్నతనంలో నేర్చిస్తే తరువాత సహజంగా అలవాటుగా మారిపోతుంది. ధర్మాన్ని తెలుసుకోవడానికి ముందు ధర్మం యొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని తెలుసుకోవాలి అంటే ఎలా ఉపయోగపడుతుందో తెలుసుకుంటే దాన్ని మనం ఆచరిస్తాం. గుడిలో మంచి కార్యక్రమాలు, సత్యంగాలు ఉంటే జనం వస్తారు. (భాగవతసప్తాహం, దేవీభాగవతం లాంటివి పెట్టించి ధర్మం యొక్క ప్రయోజనాలు తెలియజేయాలి.)

సనాతనధర్మంలో స్వచ్ఛత, బౌద్ధము, బాధ్యత అన్నీ ఉంటాయి. మంచివనులు చేయడానికి అందరూ బాధ్యత వహించాలి. నువ్వాసినీపూజ, దంపతీపూజ, పండిత సత్యార్థం లాంటి కార్యక్రమాలు చేసేటప్పుడు తీసుకునేవారికి దండ వేసి, నమస్కారం చేసి, పనుపు కుంకుమ పెట్టి, గౌరవించి, వినప్రంగా దానం ఇచ్చే సంస్కారం మనది.

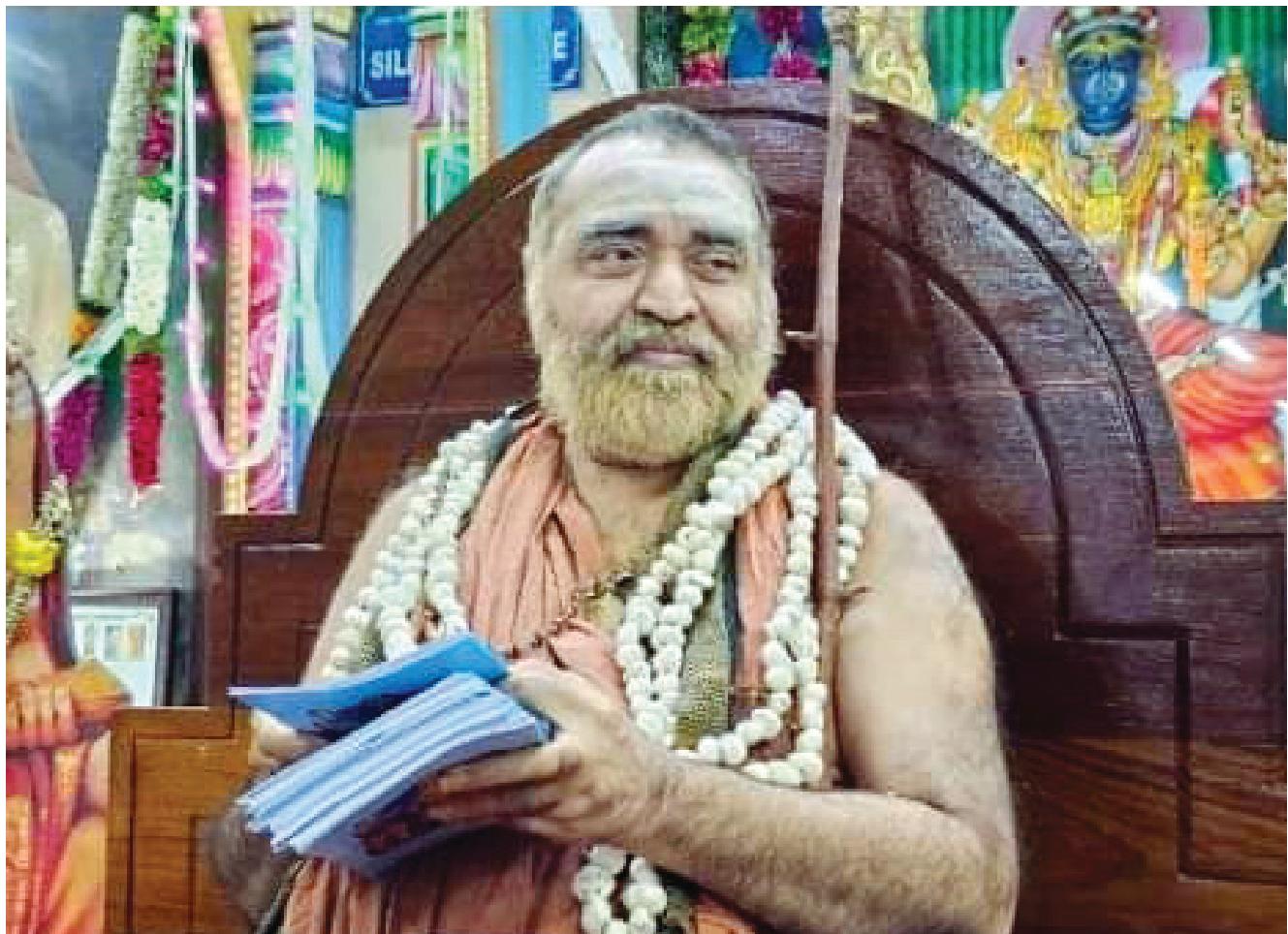
‘విత్తం త్యాగ సమేతం’

‘దానం ప్రియవాక్షపితం’

‘జ్ఞానం అగ్రవ్యం’

‘క్షమాన్విత్వం శార్యం’

సంపద అనేది త్యాగంతో కలిసి ఉంటుంది. దానం మంచి ప్రేమ కూడిన వాక్యంతో ఉంటుంది. జ్ఞానం అహంకారం లేకుండా ఉంటుంది. శార్యం ఉన్నపుటికీ క్షమాగుణం కలిగి ఉంటుంది. అలాంటి తత్త్వం, మనస్తుంపు ఉంటుంది రాజసం, తామసం కాకుండా సాత్మ్యకమైన తత్త్వం కలిగిన దేశం మనది. స్వ కర్మణా తమభ్యస్య సిద్ధిం విందతి మానవః: - మనుష్యజన్మస్కు స్వధర్మానుప్పానము, దేవతారాధనం ఆతిధ్యము, అధ్యయనము అవసరము. భగవద్గీత, రామాయణం, సుందరకాండ లాంటివి వింటూ ఉండాలి. మంచినీరు, అన్నపసాదాలు పెట్టడం వంటివి ముఖ్యం. ‘జ్ఞాన వైరాగ్య సిద్ధుర్థం భిక్షాం దేహిచ పార్వతీ’ - కడుపు నిండడంతో పాటు మనస్సు నిండడం కూడా ముఖ్యం. జ్ఞానవైరాగ్యం చేతనే మనస్సు పరిపూర్ణము, పరిశుద్ధము అవుతుంది. అలాంటి జ్ఞానవైరాగ్యం కోసం భోజనం కనుకనే దానిని మంచి మనస్సుతో, పాత్రలతో వంట మొదలుపెట్టాలి. వంట, భోజనం కూడా

పూజలాగా చేయాలి. ఏ పని చేసినా ప్రేమతో, శ్రద్ధగా చేయండి. ఎవరికీ ఇబ్బంది కలిగించాలనే కోరిక లేకుండా చేయండి. ఇది మన దేశానికి, ధర్మానికి, సమాజానికి విశిష్టతను ఇస్తుంది.

ఈ రోజుల్లో దేశంలో విజ్ఞానపరంగా అనేక మార్పులు, వికాసాలు వస్తున్నాయి. మంచిరోడ్డు, వాహనాలు, కమ్యూనికేషన్, వచ్చాయి. కానీ ప్రజల మధ్య అవసరమయ్యే కమ్యూనికేషన్లో మనం ఆభివృద్ధి చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. డానికి ధర్మప్రచారం అవసరం. గురువులు, ఇతరులు చెప్పే అవకాశం, వీలు కొంతవరకే ఉంటుంది. అందుకని గుళ్ళలో చరిత్ర గురించి తెలుసుకోవాలి. యుగయుగాలుగా వస్తున్న ప్రాచీనచరిత్ర మనది. ఇక వేదం గురించి వండితులు అపోరపేయాలు అని చెప్పారు. అలాంటి దేవాన్ని అక్కరం, స్వరం మార్పు లేకుండా పదదోషం లేకుండా చెప్పగలగాలి.

శ్రుతి స్వాతంత్ర్యానాం ఆలయం కరుణాలయం - శంకరాచార్యులు బుగ్గి యజుర్ సామ అధర్మణ వేదాలను కాపాడి, వేదరక్షణ కోసం మాలను ఏర్పాటు చేసి, ‘వేదో నిత్యం అనీయతాం’

అన్నట్లుగా వేద సంరక్షణం బాగా జరగాలనుకున్నారు. వేద రక్షణం అంటే రికార్డర్లాగా చెప్పేయడం కాకుండా కంతసం జరగాలి. ఆ కంతసం చేయడానికి ఆహోర శుద్ధి ఉండాలి. ‘ఆహోర శుద్ధా సత్ప శుద్ధిః’ ఆహోరపుద్ధతో మనస్య పుద్ధంగా ఉంటుంది. గోమయంతో భూమి శుద్ధి చేసి, ఆకుని వేసి, నెయ్య కూడా వేసిన తర్వాత భోజన వడ్డిస్తారు. చివరన మళ్ళీ నెయ్య అభిఘరిస్తారు. ఆచారం అనేది ఒక్కొప్రాంతంలో ఒక్కాక్షు విధంగా ఉంటుంది. అందులో లౌకికమైన శుద్ధితో పాటు ధార్మికమైన శుద్ధి ఉంది. వేదపారశాలలో నియమపూరితంగా అనుష్ఠానం చేస్తూ, నిత్యం సంధ్యావండనం, అగ్నికార్యం చేయాలి. విగ్రహాధన బాగా ప్రచారంలోకి వచ్చాక అగ్ని ఉపాసన కొంచెం తగ్గింది. అగ్ని ఉపాసనని దేశంలో ప్రచారంలోకి తీసుకురావాలని ఆలోచిస్తున్నాం. అలా చేస్తే ఐశ్వర్యం కలుగుతుంది. ప్రతి పొర్చిమకి చండిహోమం చేయమని చెప్పడం వల్ల ముంబాయి, గణపతం, అరుణాచలం, విశాఖపట్టణం మొదలైన ప్రాంతాలలో చేస్తున్నారు. జపాలు, హోమాలు చేస్తే ద్విగుణీకృతమైన ఫలితం వస్తుంది. ‘నది తీరే శతగుణం’ సముద్ర

తీరే కోటిశ్రు అన్నట్లుగా రామేష్వరం ప్రక్కన ధనష్టోటి అని, విష్ణుకంచికి పుణ్యకోటి అని కామాక్షమ్మకు కామకోటి అని వికామేశ్వరస్వామి ఉన్న శివకంచికి రుద్రకోటి అని పేరు. మంచి పుణ్యం కావాలి అంటే ఈ ప్రాంతాలలో చండీహామము, అగ్ని ఉపాసన చేయాలి.

‘చత్వారి శృంగాః త్రయో అస్య పాదాః ద్వే శీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య’ అగ్నిదేవుడికి నాలుగు కొమ్మలు, మూడు కాళ్ళు, రెండు తలలు, ఏడు

చేతులు ఉంటాయి. తమిళనాడులో ఒకవోట ఆ అగ్నిదేవత స్వరూపం విగ్రహంగా పెట్టించి, హోమగుండం పెట్టించమన్నాం. ఆయవ్యహారమం, పష్టిఘూర్తి చేసుకున్నందున ఐశ్వర్యం సిద్ధిస్తుంది. ‘ఆరోగ్యం భాస్నూరాదిచేత్తే’ - ఆరోగ్యానికి సూర్యనమస్కరం ముఖ్యం. ‘శ్రీయమేచ్ఛేత్త పుత్రాశనాత్తే’ - ఐశ్వర్యానికి అగ్ని ఉపాసన ముఖ్యం. ‘జ్ఞానం మహేశ్వరాదిచేత్తే’ - ఐశ్వర ఆమప్లిక జ్ఞానం కావాలంటే శివపూజ చేయాలి.

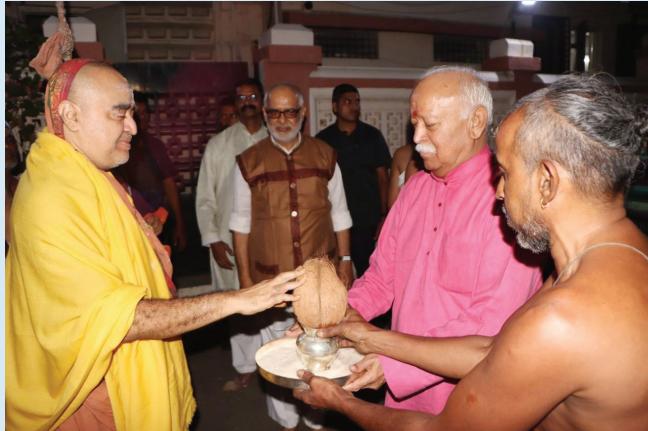
ప్రతిగుడిలో ‘పద్ధతి’ అనే పేరుతో ఒక కార్యక్రమం మొదలు పెట్టాలని చెప్పాము. ఆ కార్యక్రమంలో ప్రజలకి మన ధర్మస్వరూపం తెలియజేయాలి. నవగ్రహాలు, సప్త బుధులు, వంచభూతాలు, అష్టదిక్షాలకులు, దశావతారములు, ఏకాదశరుద్రులు, సూర్యుడు మొదలైన విషయాలన్నీ చెప్పి, వంచాంగం చూడడం మొదలు మగ్గలు వేయడం వరకు అన్ని నేర్చించాలి. ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ రావడానికి సనాతనధర్మం యొక్క పరంపర, గురుపరంపర, కుటుంబ పరంపర తెలియజేయాలి.

ఈ రోజుల్లో ఏ దీపం ఎక్కడుంది మొదలైన విషయాలు తెలుసుకోవడానికి టిక్కాలజీ ఉంది. కాని అవేమి లేని రోజుల్లో ఎక్కడెక్కడ కొండలు, రహదారులు, దీపాలు, నదీనదాలు ఉన్నాయో అన్న జ్ఞానాన్ని పురాణాల ద్వారా ఇచ్చారు. కాకినాడలో చాగంభేవారి గోశాలలో ఉన్నప్పుడు ‘గోదావరి మహోత్సము’ అని ఒక కార్యక్రమంలో గోదావరీతీరంలో 80 పుణ్యక్షేత్రాలు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయో నేర్చించారు. ఇలా మనదేశ చరిత్ర తెలుసుకోవడానికి ఒక పార్యాంశాన్ని తయారుచేయాలి. శంకరుల ఆశీస్సులతో అందరూ సనాతనధర్మం పట్ల భక్తిత్రద్ధలు పెంచుకుని, కంచి కామాక్షమ్మవారి దయతో, అవసరమైన మంచిపనులు చేస్తూ ‘ధర్మో రక్తం రక్తిత్తః’ అన్న మన ధర్మాన్ని పరిపాలిస్తూ తద్వారా అందరికీ మంచి జరగాలని కంచి కామాచ్ఛి అమృతార్థాని ప్రార్థన చేస్తున్నాం.

జయ జయ శంకర | హర హర శంకర |

శ్రీశ్రీ శంకర విజయేంద్ర సరస్వతీ స్వామివారు విజయయూత విశేషాలు

శ్రీస్వామివారు నవంబర్ 25వ తేదీన జబల్పూర్ చేరుకున్నారు. గీతాభవనోని సంత్ రామానంద స్వామి మరియు జబల్పూర్ భక్తులు స్వామివారికి ఘనంగా స్వగతం పలికారు. 26న ఉదయం స్వామివారు దర్శనం ఇచ్చి త్రికాల పూజలు చేశారు. సాయంత్రం కార్తిక దీప ప్రజ్ఞలన అనంతరం పౌర్ణమి పూజ, లలితాసహస్రనామ పారాయణ. 27వ తేదీ రాత్రి జబల్పూర్లోని సంత్ సమాజీసు ఉద్దేశించి స్వామివారు అనుగ్రహభాషణం చేశారు. 28వ తారీకు త్రికాల పూజ అనంతరం నాగ్పూర్ వైపు యూత ప్రారంభమైంది

28వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు పూజ్యశ్రీ స్వామివారు నాగ్పూర్ చేరుకున్నారు. నవంబర్ 29వ తేదీ నుండి నాగ్పూర్ రామ్మనగరోని భగవత్పాద సభలో త్రికాల పూజలు నిర్వహించారు. అక్కడ బస చేసిన సందర్భంగా ఆయన భక్తులకు దర్శనం, తీర్థప్రసాదాలు అందజేసి అనుగ్రహభాషణం చేశారు.

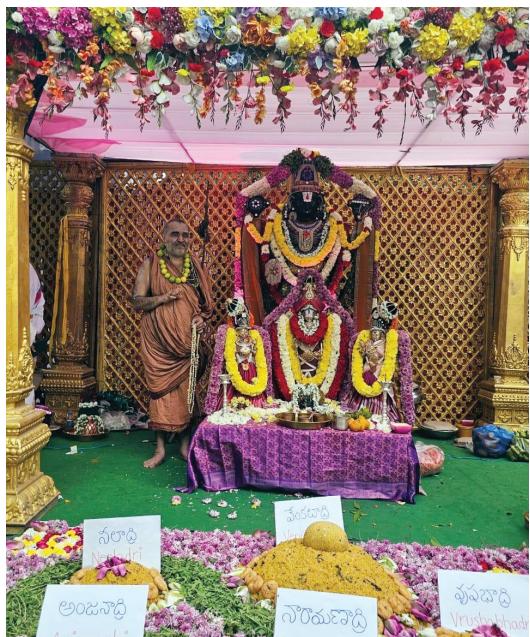
డిసెంబర్ 2వ తేదీ ఉదయం, భగవత్పాద పాదుకా ప్రతిష్ఠ వజ్ర మహాత్మవం, తిరువిడైమరుధార్ కార్యక్రమానికి స్వామివారు ఏదియో కాస్ఫరెన్స్ ద్వారా ప్రసంగించారు. 4వ తేదీన కార్తీక సోమవారం నాడు ఏకాదశ రుద్రాభిషేకం నిర్వహించడం జరిగింది. 9వ తేదీన పూజ్య శ్రీ స్వామివారు సంత్ కృపా పచాస్ సందర్శించడం జరిగింది. భక్తులు స్వామివారికి పాదపూజలు చేసుకున్నారు.

డిసెంబర్ 12వ తేదీ పూజ్యశ్రీ స్వామివారు నిజామాబాద్ లోని ఉత్తర తిరుపతిగా ప్రసిద్ధి చెందిన శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి మందిరం, దత్త పీరం, వద్దకు రాత్రి 9 గంటలకు చేరుకున్నారు. స్వామివారికి ఆశ్రమ నిర్వాహకులు మరియు భక్తులు స్వాగతం పలికారు. స్వామివారు శ్రీవెంకటేశ్వర స్వామి ఆలయం, ఆలయంలోని ఇతర మందిరాలను దర్శించుకున్నారు. భక్తులను ఉద్దేశించి అనుగ్రహభాషణం చేశారు. ఆలయాన్ని నిర్వాహకులు దిపాలతో అందంగా అలంకరించారు. డిసెంబర్ 15వ తేదీ నుండి ధనుర్జాస పూజలను నిర్వహించడానికి శ్రీస్వామివారు హైదరాబాద్ లోని పద్మార్థావనగర్లో ఉన్న స్వందగిరిదేవాలయానికి చేరుకున్నారు.

డిసెంబర్ 18వ తేదీ స్నందపణ్ణి సందర్భంగా స్నందగిరి శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవాలయంలో ఏకాదశిరుద్రాభిషేకం, సహస్రనామపూజ జరిగింది. స్వామివారు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దర్శనం చేసుకొని, భక్తులకు సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారి మహాత్మ్యం తెలియజేశారు.

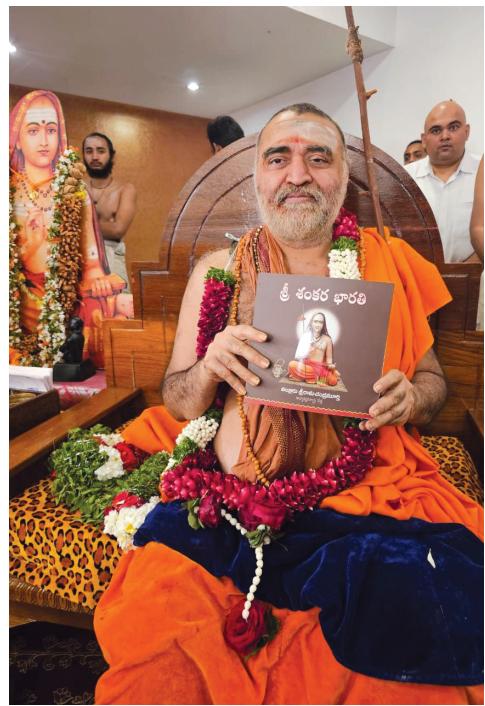
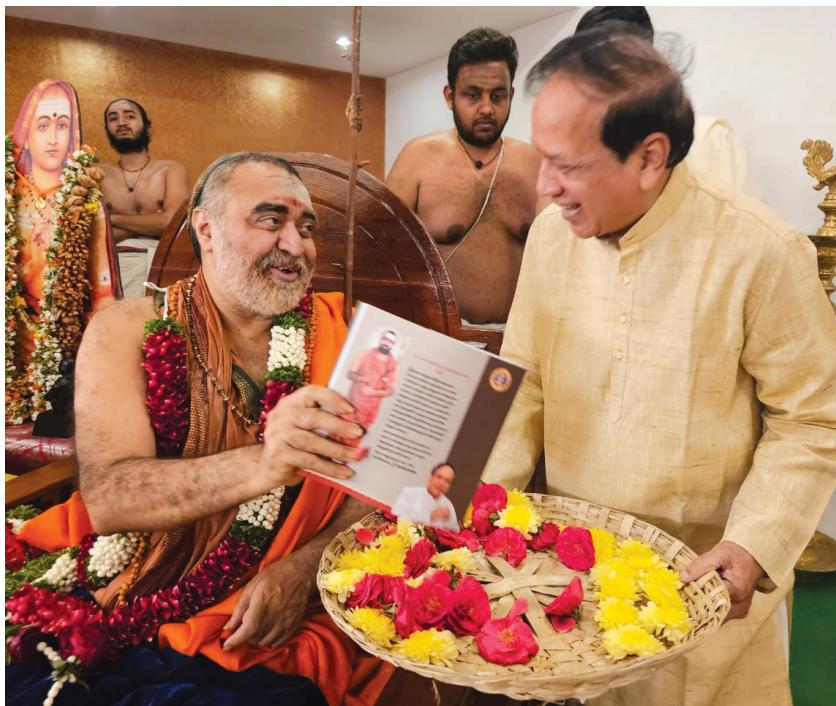
డిసెంబర్ 23వ తేదీ పూజ్యశ్రీ స్వామివారు స్నందగిరిలోని వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయము మరియు మల్కాజ్ గిరి, ఆనంద్ బాగ్ లోని వేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయములలో జరిగే రెండవ వార్షిక సామూహిక విష్ణు సహస్రనామపారాయణ కార్యక్రమాన్ని సందర్శించి, భక్తులను ఉండేశించి అనుగ్రహభాషణం చేసి, ఆశీర్వదించారు.

**డిసెంబర్ 22వ తేదీ పూజ్య
శ్రీ స్వామివారు సికింద్రాబాద్
లోని రాష్ట్రపతి నిలయంలో
భారత రాష్ట్రపతి శ్రీమతి
ద్రాపదిముర్మగారిని కలిసి
వారికి అమృతార్థి ప్రసాదాన్ని
అందిజేశారు. భారతదేశం
శాంతి, శేయస్సు, అభివృద్ధి
మార్గంలో ముందుకు
వెళ్ళడానికి వారి దివ్య
ఆశీస్సులను, శుభాకాంక్షలను
తెలియజేశారు. రాష్ట్రపతి
నిలయంలోని భవానీ
అలయాన్ని సందర్శించారు.**

**డిసెంబర్ 27వ తేదీ ఆరుద్రవక్షత పర్వదినం సందర్భంగా శ్రీమహాత్రిపురసుందరీ సమేత
చంద్రవాళీశ్వరస్వామికి విశేషంగా ఏకాడశి రుద్రాభిషేకం అత్యంత భక్తిత్రథలతో జరిగింది.
అనంతరం సుఖపూణ్యస్వామి దేవాలయంలో శ్రీశివగామ అంబాల్ సమేత నటరాజస్వామికి జరిగిన
విశేషపూజలను శ్రీస్వామివారి సందర్శించుకున్నారు.**

జనవరి 1వ తేదీ 2024 అంగ్గనూతన సంవత్సరం రోజున శ్రీ వి. ఎస్. రామచంద్రమూర్తిగారు రచించిన ‘శ్రీ శంకర భారతి’ పుస్తకావిష్ణురణ జరిగింది. పుస్తకాన్ని శ్రీ స్వామివారు ఆవిష్టరించి వివిధ రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులకు అందించారు.

జనవరి 2వ తేదీ స్వందగిరి దేవాలయములో పూజ్యశ్రీ స్వామివారి సమక్షములో వారి ఆశీస్పులతో ఈ నెల 8వ తేదీ శ్రీమహాస్వామివారి ఆరాధన సందర్భంగా వారం రోజులపాటు జరిగే బుగ్గేడ పారాయణము ప్రారంభమై 8వ తేదీ వరకు భక్తిప్రద్ధలతో జరిగింది.

జనవరి 4వ తేదీన కాలది నుండి కామకోటి అనే పుస్తకాన్ని స్వందగిరి దేవాలయం ఆపరణలో శ్రీ స్వామివారు ఆవిష్కరించారు.

**జనవరి 5వ తేదీన
స్వందగిరి
శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామి
దేవాలయంలో
శ్రీస్వామివారి
సమక్షంలో
వేదసదన్ములు
జరిగాయి.
సదస్సులో పాల్గొన్న
వేదపండితులను
స్వామివారు
ఆశీర్వదించారు.**

**శ్రీ
చంద్రశేఖరేంద్రసరస్వతీ
మహాస్వామివారి
30వ ఆరాధన
మహాత్మవం
8 జనవరి 2024**

శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి స్వామివారి 30వ ఆరాధన మహాత్మవం కాంచీపురం మరియు స్వందగిరిలో భక్తి ప్రభ్రాతో నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా జనవరి 2 నుండి జనవరి 8 వరకు బుగ్గేద సంహితా పారాయణ జరిగింది. వేద మంత్రాల ధ్వనితో శ్రీ శంకర మరం కలకలలాడింది. జనవరి 8న స్వందగిరిలో ఏకాదశ రుద్ర జపం మరియు హామాలు, శ్రీ త్యాగరాజ స్వామివారి పంచరత్న కీర్తనల సంగీతాంజలి మరియు తీర్థ నారాయణ పూజలు జరిపించారు. పూజానంతరం స్వామివారు భక్తులందరికి అనుగ్రహభాషణానంతరం అక్షత ఆశీర్వాదాలు ఇచ్చి అనుగ్రహించారు. ఎడనీర్ మరం పీఠాధిపతి శ్రీ సచ్చిదానంద స్వామివారు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

మహాస్వామివారి ఆరాధన సందర్భంగా స్వందగిరిలోని శ్రీమరం శిబిరం నుండి కొతా కల్యాణ మండపం వరకు రథోత్సవం నిర్వహించారు. వేద మంత్రోచ్చారణలు, సంప్రదాయ నృత్యాలు, సాంప్రదాయ పాతశాల విద్యార్థినుల కోలాటం మరియు భజనలు, ప్లకార్డులపై మహాస్వామివారి సందేశాలను ప్రదర్శించారు. కొతా కల్యాణమండపం వేదిక వద్ద విష్ణుసహస్రనామం చేశారు. గౌరవనీయులు శ్రీ హిందూ గజేశ్వర్ రచించిన ‘శ్రీ కంచి కామకోటిపీరం శంకరాచార్య స్వామివార్లతో నా అనుభవాలు’ అనే పుస్తకాన్ని శ్రీస్వామివారు ఆశీర్వదించి విడుదల చేశారు. విద్యాంసుడు శ్రీ దేవదత్త పాటిల్కు ‘శాస్త్ర సుధాకర’ బిరుదు ప్రదానం చేశారు. స్వామివారు అగ్నిహంత్రానికి సంబంధించిన వెబ్సైట్‌ను ప్రారంభించారు. అనుగ్రహ భాషణంతో సభను ఆశీర్వదించారు. ఈ కార్యక్రమం కామకోటి తివిలో ప్రత్యక్ష ప్రసారం చేయబడింది. కాంచీపురంలో మహాస్వామి వారి అధిష్టానం వద్ద కూడా అభిషేకం, సంప్రదాయ భజనలు, గోప్త గానం, పూర్ణాహుతి, దీపారాధన తదితర కార్యక్రమాలు ఘనంగా జరిగాయి.

కాంచీపురంలో పూజ్యశ్రీ మహాస్వామివారికి ఆరాధన మహాత్మవ కార్యక్రమంలో రాజవీధుల చుట్టూ స్వాత్మ రథోత్సవం నిర్వహించారు. మాండొలిన్ శ్రీ యు రాజేష్ మరియు బృందం 8వ తేదీ సాయంత్రం శ్రీమరంలో నాద-సమర్పణాన్ని అందించారు.

జనవరి 10వ తేదీ శ్రీ స్వామివారి సమక్కం వేద శాస్త్ర సభ జరిగింది. స్వామివారి వేదపండితులను ఆశీర్వాదించారు. ఈ కార్యక్రమం కామకోటి తీవిలో ప్రత్యక్షప్రసారం చేయబడింది.

మూకపంచశత్రీ ఆర్యశతకం

- బాలాత్రిపురసుందరి చిర్మాపూలి

**శ్లో॥ సంప్రితకాంచీదేశే సరసిజదౌర్ఘ్యజాగ్రదుత్తంసే ।
సంవిన్యయే విలీయే సారస్వతపురుషకారసామ్రాజ్యే ॥ 25 ॥**

తాత్పర్యం :- కాంచీపురముయందు నెలకొనియున్న, కమలములదౌర్ఘ్యసమయమునందు మేల్గొనువాడైన చంద్రుని శిరోభూషణముగా గల, జ్ఞానస్వరూపమైన, సారస్వతప్రయత్నసామ్రాజ్యముయందు (అమృతార్థి యందు) లీనమగుచున్నాను.

బాలమనోజ్ఞా :- సరసిజదౌర్ఘ్యజాగ్రదుత్తంసే - సూర్యుడు ఉండగా కమలములు ముకుళింపుకుని ఉంటాయి. అనగా వాటికి సూర్యకాంతి దౌర్ఘ్యగ్యాన్ని కలిగించేది. ఆ దౌర్ఘ్యగ్యాన్ని పోగొదుతూ తను మేల్గొనుటంతో వాటికి సౌభాగ్యాన్ని ఇచ్చేవాడు చంద్రుడు. అట్టి చంద్రుని శిరోభూషణముగా కలిగినటువంటిది ఆ తల్లి అని అర్థం. కవులవాక్యులను కమలాలతో పోలుస్తూ ఆ వాక్యులకు మూలమేమంటే ఆ తల్లి యొక్క కాంతి దర్శనమే. అమృతార్థి దర్శనానికి మునుపు ఆవిడ శిరోభూషణమైన చంద్రుని కాంతి మన మీదకు ప్రసరిస్తుంది. అని అంతరార్థంగా చెప్పు ఆ కాంతి కవుల మీద పడటంతోనే కవిత్వమనే కమలాలు వికసిస్తున్నాయని అంటూ జ్ఞానస్వరూపముగా అమృని చెప్పున్నారు. జ్ఞానమునకు స్త్రీపుంనపుసకభేదం లేదు. ఆవిడను పరబ్రహ్మగా చెప్పున్నారు. సారస్వతపురుషకారసామ్రాజ్యే - సరస్వతికి సంబంధించిన (బ్రాహ్మణ తు భారతీ భాషా గీరవాగ్యాంశీ సరస్వతి అని అమరకోశం. సరస్వతి అంటే వాక్య అని అర్థం) పురుషకారమంటే పొరుషమని. అనగా ప్రయత్నం. వాక్యులయొక్క ప్రయత్నాలకు సామ్రాజ్యము అనగా సంపూర్ణత కలిగినటువంటి ఆ తల్లియందు లీనమోతున్నాను! అని మూకకవి అంటున్నారు. “వాగర్థావివ సంపృక్తా...” అని కాళిదాసు వాక్య అనగా శబ్దస్వరూపమే ఆ తల్లి అని వర్ణించాడు. వాక్య నాలుగువిధాలుగా ఉంటుందని వశిన్యాది వాగ్దేవతలు” పరా

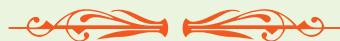
ప్రత్యక్షితీ రూపా పశ్యన్నే పరదేవతా. మధ్యమా వైఖరీరూపా భక్తమానసహంసికా.... “ అని స్తుతించారు. అటువంటి ఆ తల్లియందు నా మనస్సు లీనమైనది కాబట్టే ఈ వాక్యాలు వస్తున్నాయి తప్ప నాది ఏమీ లేదని భావం.

శ్లో॥ మౌదితమధుకరవిశిఖం స్వాదిమసముదాయసారకోదండమ్ ।

ఆధృతకాంచీభేలనమాదిమమారుణ్యభేదమాకలయే ॥ 26 ॥

తాత్పర్యం :- తుమ్మెదలకు సంతోషాన్ని కలుగజేసే పూలబాణములు కలిగిన, తీయదనముల సముదాయసారము అనగా చెరకును విల్లుగా కలిగిన, క్షాపురముయందు ఆడుకొనుచున్న మొదటిదైన ఎరుపును ధ్యానించెదను.

బాలమనోజ్ఞా :- అరవిందమశోకం చ చూతం చ నవమల్లికా. నీలోత్పలం చ పృతే పృభాణస్య సాయకాః.” అని అమరకోశం. అమృవారు ఈ ఐదు బాణాలను ధరించి ఉన్నారట. ఈ ఐదు కూడా చిన్నపాటి ఎరుపుదనాన్ని కలిగి ఉంటాయి. అలాగే తియ్యదనాల సారమంతా కూడా చెరకులోనే ఉంటుంది. ఆ చెరకువిల్లు కూడా కొంచెం ఎరుపుదనాన్ని కలిగి ఉంటుంది. ఇంకా ఆవిడే అరుణ.” అరుణాం కరుణాత్తతాక్షీం....” అని అమృవారిని అరుణిమ వర్ణంతో భావిస్తారు. ఉదయస్తున్న సూర్యుని వర్ణం కూడా ఎరుపే. “ఉద్యద్భాను సహస్రాభా” ఆ తల్లి. అలాగే సత్పరజస్తమోగుణాలలో రజోగుణము యొక్క వర్ణం ఎరుపు. ఈ గుణాలనుండే వర్ణాలనేవి ఏర్పడ్డాయి. అరుణస్య భావః ఆరుణ్యం. రజోగుణము యొక్క ప్రభావం వలననే సృష్టి ఏర్పడుతోంది. ప్రాణాలు ఈ మూలప్రకృతి నుండే ఉద్ఘవిస్తున్నాయి. అటువంటి ఆరుణ్యభేదమైన మూలప్రకృతిని నేను ధ్యానిస్తానని మూకమహాకవి అమృవారిని వర్ణిస్తున్నారు.

JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA

SRI CHANDRAMOULESWARAYA NAMAH

SRI KANCHI KAMAKOTI PEETAM
Jagadguru Shankaracharya Swamigal
Shrimatam Samsthanam, Kanchipuram

Vijaya Yatra
of
Jagadguru Pujiyashri Shankara Vijayendra Saraswathi
Shankaracharya Swamigal

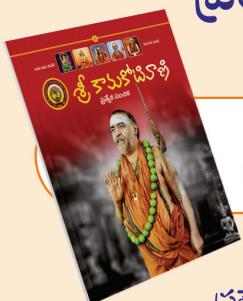
Programme - Updated upto 12th February 2024

DATE	PLACE	PLACE OF PUJA	Notes
Upto 31st Jan. 2024	Secunderabad	Sri Shankar Math - Hanuman Mandir, Skandagiri, Secunderabad	On 31st Jan 2024 11:30 AM Yellamma Pochamma Temple Kumbhabhishekam 1.30-4.30 pm Visit to Dundigal Mahavidyapeetam, followed by Dep. to Zaheerabad
1st Feb. 2024	Zaheerabad	Sri Siddhi Vinayak Swamy Devasthanam, Zaheerabad, Sangareddy Dist, Telangana	
2nd-4th Feb. 2024	Solapur	'Ramanjali' 30/69, Padma Nagar, Near Karnik Nagar, Solapur, Maharashtra	2/2/2024- Shukra Vara Puja 3/2/2024 - Eve Darshan & Pravachan at Venkateshwara Swamy Mandir Contact Yogesh Mykal +91 94220 66156
5th - 12th Feb. 2024	Pune	Sri Shankar Math, Veer Savarkar Marg, Sarasbaug, Pune, Maharashtra	5th morning - 7.30 am - Shreemant Dagdushet Halwai Ganpati Mandir, Pune Then in procession to Shankar Math, Veer Savarkar Marg, Sarasbaug, Pune Contact Sri Shankar Math Sri Ramachandran, Manager: +91 84468 27343

Visit www.kamakoti.org and Kamakoti.tv for updates &
www.kanchimuttseva.org to contribute online

JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA

శ్రీ కామకోదివోలీ ప్రత్యేక సంచిక

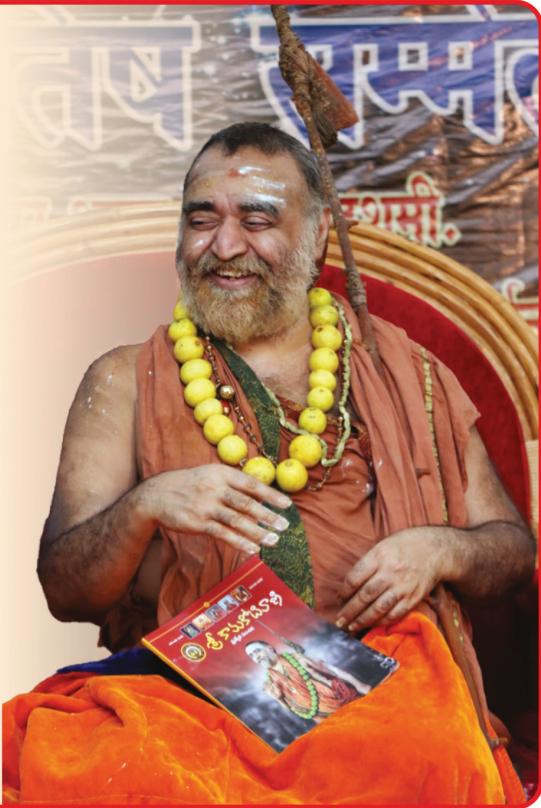

వెల - 250 రూపాయలు
(Postage 50 రూపాయలు అదనం)

ప్రత్యేక సంచిక కోసము
సంప్రదించవలసిన వివరాలు:

శ్రీ కంచి కాముకంటి క్యాంట్

Email ID - srikamakotivaani@gmail.com

For Sri Kamakoti Vaani Subscription

Bank Details:

Account Name:
Sri Kamakoti Turyatrika Trust SKV
Bank: ICICI Bank
Account No.: 440705000345
IFSC Code: ICIC0004407
UPI ID – SRIKAMAKOTIVAANI@icici

Scan me!

Subscription

₹ 480 INR (India)
₹ 5000 INR
(Lifetime, for 10 years)
e-mail id -
srikamakotivaani@gmail.com

Sri Kamakoti Vaani
subscription payment
gateway.

Donors may please contact:
Prayaga Srinivas : 800 800 1335

JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA

SRI CHANDRAMOULESWARAYA NAMAHA

**SHRI KANCHI KAMAKOTI PEETAM
JAGADGURU SHANKARACHARYA SWAMIGAL
SHRIMATAM SAMSTHANAM**

1, SALAI STREET, KANCHIPURAM, TAMILNADU - 631502 INDIA

www.kamakoti.org

fb.me/srikamakoti

youtube.com/kanchimath

twitter.com/kanchimatham

instagram.com/kanchimutt

koo @kamakoti

www.kamakoti.tv

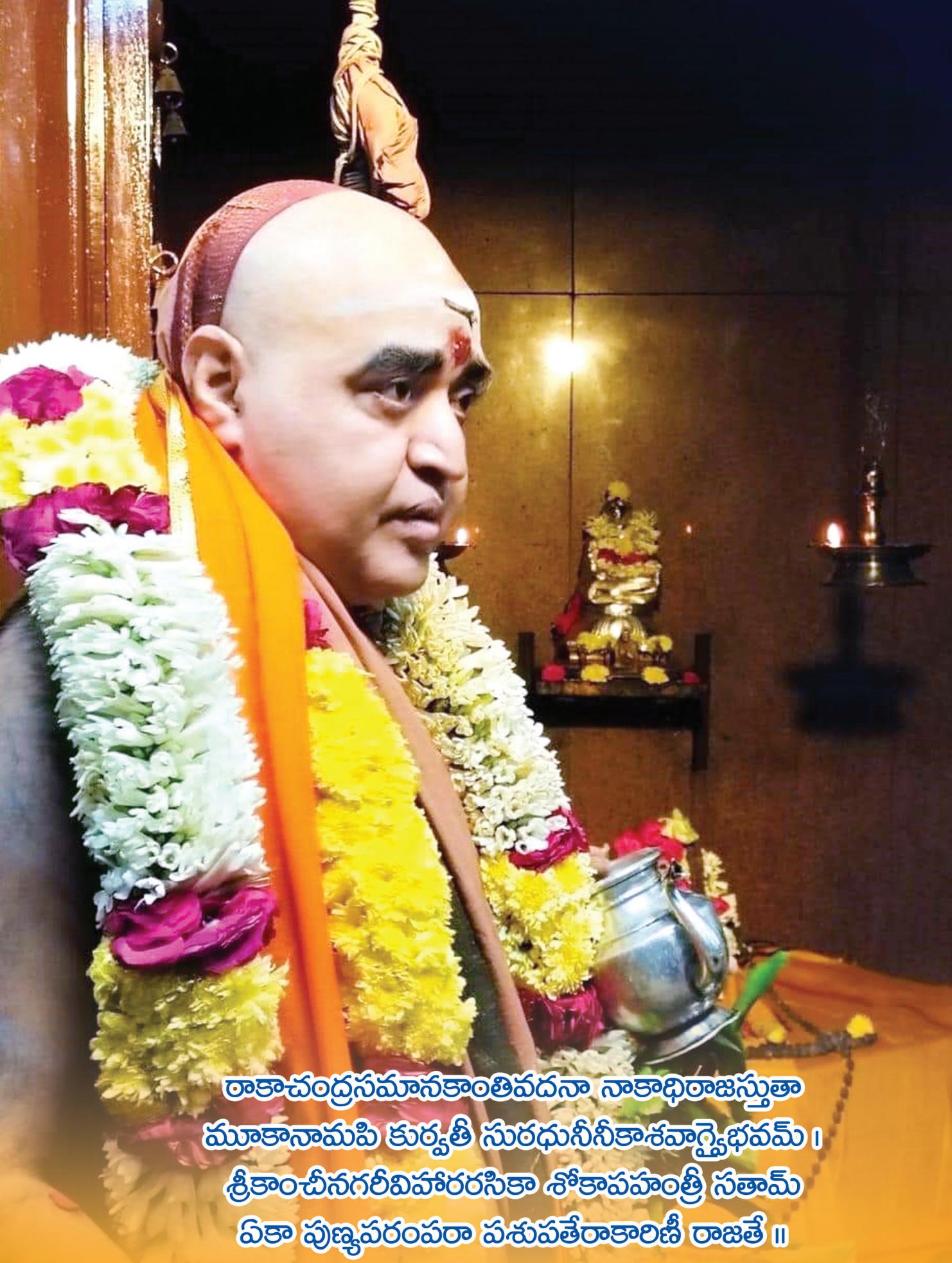
www.kanchimuttseva.org

ESEVA PORTAL

for Online Puja Bookings &
Contributions

JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA JAYA JAYA SHANKARA HARA HARA SHANKARA

రంకాచంద్రస్వామికాంతివదనా నాకాధిరాజస్తుతా
మూకానామపి కుర్చ్ఛతీ సురధులీనీకాశవాగైభవమ్ |
శ్రీకాంచీనగలీవిహారసికా లోకాపంచీ సతామ్
వికా పుణ్యపరంపరా పనుపతేరాకాలిణీ రాజతే ||